

Brussell, 1 ta' Marzu 2023
(OR. en)

Fajl Interistituzzjonali:
2023/0053(COD)

6795/23
ADD 1

TRANS 74
IA 29
CODEC 253

PROPOSTA

---

minn:	Is-Segretarju Ġenerali tal-Kummissjoni Ewropea, iffirmata mis-Sa Martine DEPREZ, Direttur
data meta waslet:	1 ta' Marzu 2023
lil:	Is-Sa Thérèse BLANCHET, Segretarju Ġenerali tal-Kunsill tal-Unjoni Ewropea
Nru dok. Cion:	COM(2023) 127 final
Sugġett:	ANNESI tal-Proposta għal DIRETTIVA TAL-PARLAMENT EWROPEW U TAL-KUNSILL dwar il-liċenzji tas-sewqan, li temenda d-Direttiva (UE) 2022/2561 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill, ir-Regolament (UE) 2018/1724 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill, u li tħassar id-Direttiva 2006/126/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill u r-Regolament tal-Kummissjoni (UE) Nru 383/2012

Id-delegazzjonijiet isibu meħmuż id-dokument COM(2023) 127 final.

Mehmuż: COM(2023) 127 final

IL-KUMMISSJONI
EWROPEA

Brussell, 1.3.2023
COM(2023) 127 final

ANNEXES 1 to 7

ANNESI

tal-

Proposta għal DIRETTIVA TAL-PARLAMENT EWROPEW U TAL-KUNSILL

dwar il-liċenzji tas-sewqan, li temenda d-Direttiva (UE) 2022/2561 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill, ir-Regolament (UE) 2018/1724 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill, u li thassar id-Direttiva 2006/126/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill u r-Regolament tal-Kummissjoni (UE) Nru 383/2012

{SEC(2023) 350 final} - {SWD(2023) 128 final} - {SWD(2023) 129 final}

ANNEX I

DISPOŻIZZJONIJIET DWAR IL-LIĊENZJI TAS-SEWQAN MAHRUĠIN MILL-ISTATI MEMBRI

PARTI A1: SPEĊIFIKAZZJONIJIET ĠENERALI GĦAL-LIĊENZJA TAS-SEWQAN FIZIKA

- (1) Il-karatteristiċi fiżiċi tal-karta tal-mudell tal-Unjoni tal-liċenzja tas-sewqan għandhom ikunu f'konformità mal-ISO 7810 u l-ISO 7816-1.

Il-karta għandha tkun magħmula minn polikarbonat.

Il-metodi għall-ittestjar tal-karatteristiċi tal-liċenzji tas-sewqan bil-għan li tkun ikkonfermata l-konformità tagħhom mal-istandards internazzjonali għandhom ikunu f'konformità mal-ISO 10373.

- (2) Il-liċenzja għandu jkollha żewġ naħat u għandha tikkonforma mal-mudell fl-illustrazzjoni 1.

Naħa 1

	DRIVING LICENCE	(MEMBER STATE)
6. PHOTO	1.	
	2.	
	3.	
	4a.	4c.
	4b.	(4d.)
	5.	
	7.	
	(8.)	
	9.	

Naħa 2

13.	9.	10.	11.	12.
(14.)	AM 			
	A1 			
	A2 			
	A 			
	B1 			
	B 			
	C1 			
	C 			
	D1 			
	D 			
	BE 			
	C1E 			
	CE 			
	D1E 			
	DE 			
12.				

1. Name 2. First name 3. Date and place of birth 4a. Date of issue 4b. Date of expiry 4c. Issued by 5. License number 6. Valid from 7. Valid to 8. Code

Illustrazzjoni 1: Mudell tal-liċenzja tas-sewqan tal-UE

- (3) Il-liċenzja għandu jkun fiha l-informazzjoni speċifikata fil-Parti D kif ġej:

In-Naha 1 għandu jkun fiha:

- (a) il-kliem “Liċenzja tas-sewqan” stampati b'tipa kbira bil-lingwa jew bil-lingwi tal-Istat Membru li johroġ il-liċenzja.;
- (b) l-isem tal-Istat Membru li johroġ il-liċenzja (fakultattiv);
- (c) il-marka distintiva tal-Istat Membru li johroġ il-liċenzja, stampata fin-negattiv f'rettangolu blu u mdawwar b'ċirku ta' 12-il stilla safra, kif stabbilit fil-punt 1 tal-Parti D;
- (d) informazzjoni speċifika għal-liċenzja maħruġa (oqsma 1 sa 9), kif stabbilit fil-punt 3 tal-Parti D;
- (e) il-kliem “Mudell tal-Unjoni Ewropea” fil-lingwa/i tal-Istat Membru li johroġ il-liċenzja u l-kliem “Liċenzja tas-Sewqan” fil-lingwi l-oħrajn tal-Unjoni Ewropea, stampati bir-roża biex jiffurmaw l-isfond tal-liċenzja, kif stabbilit fil-punt 2 tal-Parti D.

In-Naha 2 għandu jkun fiha:

- (f) informazzjoni speċifika għall-kategoriji tal-liċenzja maħruġa (oqsma 9 sa 12), kif stabbilit fil-punt 4 tal-Parti D;

- (g) informazzjoni speċifika għall-amministrazzjoni tal-liċenzja (oqsma 13 u 14), kif stabbilit fil-punt 5 tal-Parti D;
- (h) spjegazzjoni tal-oqsma numerati li ġejjin li jidhru fuq in-naħat 1 u 2 tal-liċenzja: 1, 2, 3, 4a, 4b, 4c, 5, 10, 11 u 12.

Jekk xi Stat Membru jixtieq jagħmel l-iskrizzjonijiet f'xi lingwa nazzjonali għajr waħda mil-lingwi li ġejjin: il-Bulgaru, il-Kroat, iċ-Ċek, id-Daniż, in-Netherlandiż, l-Ingliż, l-Estonjan, il-Finlandiż, il-Franċiż, il-Ġermaniż, il-Grieg, l-Ungeriz, it-Taljan, il-Latvjan, il-Litwan, il-Malti, il-Pollakk, il-Portugiż, ir-Rumen, is-Slovakk, is-Sloven, l-Ispanjol jew l-Iżvediż, dan għandu jiffurmola verżjoni tal-liċenzja b'żewġ lingwi u għandu juża waħda mil-lingwi msemmija hawn fuq, mingħajr preġudizzju għad-dispożizzjonijiet l-oħra ta' dan l-Anness.

Għandu jiġi riżervat spazju fuq il-mudell tal-Unjoni tal-liċenzja tas-sewqan sabiex fih ikunu jistgħu jiddaħħlu xi mikroċipep jew apparat simili tal-kompjuter, jew għall-istampar possibbli ta' kodiċi QR.

Ir-referenzi tal-kulur għandhom ikunu kif ġej:

- blu: Pantone Reflex Blue;
- isfar: Pantone Yellow.

(4) Dispożizzjonijiet speċjali

- (a) Fil-każ li detentur ta' liċenzja tas-sewqan, maħruġa minn Stat Membru f'konformità ma' dan l-Anness, ikollu r-residenza normali tiegħu fi Stat Membru ieħor, dak l-Istat Membru jista' jdaħħal fil-liċenzja tali informazzjoni li hija essenzjali għall-amministrazzjoni tagħha, diment li jdaħħal ukoll din it-tip ta' informazzjoni fil-liċenzji li huwa johroġ u diment li jibqa' biżżejjed spazju għal dan il-għan.
- (b) L-Istati Membri jistgħu jżidu kuluri jew markaturi bħal barcodes u simboli nazzjonali, mingħajr preġudizzju għad-dispożizzjonijiet l-oħrajn f'dan l-Anness. L-Istati Membri għandhom jinfurmaw lill-Kummissjoni bihom.
Fil-kuntest tar-rikonossiment reċiproku ta' liċenzji tas-sewqan, il-barcode ma għandux jinkludi informazzjoni għajr dik li diġa' tista' tinqara fuq liċenzja tas-sewqan jew li tkun essenzjali għall-proċess ta' hrug tal-liċenzja.
- (c) L-informazzjoni miġbura fuq in-naħa ta' quddiem u fuq in-naħa ta' wara tal-karta għandha tkun tinqara sew bl-għajnejn, u għall-kampijiet 9 sa 12 fuq in-Naħa 2 għandu jintuża karattru li jkollu għoli minimu ta' 5 punti.

PARTI A2: SPEĊIFIKAZZJONIJIET KONTRA L-FALSIFIKAZZJONI GĦAL-LIĊENZJA TAS-SEWQAN FIŻIKA

(1) Is-sigurtà fiżika tal-liċenzji tas-sewqan hija mhedda minn:

- (a) il-produzzjoni ta' karti ffalsifikati: il-holqien ta' oġġett ġdid li jkollu xebh kbir mad-dokument, jew billi jsir mil-bidu nett jew billi jiġi kkupjat minn dokument oriġinali;
- (b) tibdil materjali: it-tibdil ta' xi komponent ta' dokument oriġinali, pereżempju tibdil f'xi *data* stampata fuq id-dokument.

- (2) Is-sigurtà ġenerali għandha tkun fis-sistema fit-total tagħha, li tikkonsisti mill-proċess tal-applikazzjoni, mit-trażmissjoni tad-*data*, mill-materjal użat għall-karta, mit-teknika tal-istampar, mis-sett minimu ta' elementi tas-sigurtà differenti u mill-proċess ta' personalizzazzjoni.
- (3) Il-materjal użat għal-liċenzji tas-sewqan għandu jiġi protett kontra l-falsifikazzjoni billi jintużaw it-tekniki li ġejjin (elementi tas-sigurtà obbligatorji):
- (a) il-materjal tal-karta għandu jkun mingħajr illuminant ottiku;
  - (b) disinn ta' sigurtà fl-isfond iddisinjat sabiex ikun protett kontra l-falsifikazzjoni permezz ta' skennjar, stampar jew ikkopjar, permezz ta' stampar qawsalla bl-użu ta' inka ta' sigurtà li jkollha aktar minn kulur wieħed u stampar b'guilloche pożittiv u negattiv. Id-disinn ma għandux ikun kompost minn kuluri primarji (CMYK), għandu jkollu disinji bi struttura kumplessa f' mill-anqas żewġ kuluri speċjali u għandu jinkludi ittri stampati b'mod mikro;
  - (c) elementi varjabbli ottiċi li jipprovdu l-protezzjoni meħtieġa kontra l-ikkopjar u tbaġħbis tar-ritratt;
  - (d) inċiżjoni bil-laser;
  - (e) fiż-żona tar-ritratt, l-isfond tad-disinn ta' sigurtà u r-ritratt għandhom jirkbu fuq xulxin mill-anqas fix-xifer tar-ritratt (disinn li jiġi attenwat gradwalment).
- (4) Barra minn hekk, il-materjal li jintuża għal-liċenzji tas-sewqan għandu jkun protett ukoll kontra l-falsifikazzjoni permezz ta' mhux anqas minn tlieta mit-tekniki li ġejjin (elementi ta' sigurtà addizzjonali):
- (a) inka ta' kuluri varjabbli*;
  - (b) inka termokromika*;
  - (c) ologrammi magħmulin skont ir-rieda tal-klijent*;
  - (d) immaġni varjabbli prodotti bil-laser*;
  - (e) inka ultra vjola fluworexxenti, vizibbli u trasparenti;
  - (f) stampar irridixxenti;
  - (g) marka tal-ilma diġitali fl-isfond;
  - (h) pigmenti infraħomor jew fosforixxenti;
  - (i) karattri, simboli jew disinji li jinħassu*.
- (5) L-Istati Membri jistgħu jintroduċu elementi ta' sigurtà addizzjonali. Bħala bażi, it-tekniki indikati b'asterisk għandhom jiġu preferuti għaliex jippermettu lill-uffiċjali tal-infurzar tal-liġi jiċċekkjaw il-validità tal-karta mingħajr ebda mezz speċjali.

PARTI B: SPEĊIFIKAZZJONIJIET GĦALL-MIKROĊIPPA INSERITA BĦALA PARTI MIL-LIĊENZJA TAS-SEWQAN FIŻIKA

- (1) Il-mikroċippa u d-*data* li tinsab fil-mikroċippa, inkluża informazzjoni addizzjonali prevista mil-liġijiet nazzjonali ta' Stat Membru relatata mal-liċenzji tas-sewqan, għandhom jikkonformaw mad-dispożizzjonijiet tal-Parti B1.
- (2) Il-lista ta' standards applikabbli għal-liċenzji tas-sewqan li jinkludu mikroċippa hija stabbilita fil-Parti B2.

- (3) Liċenzji tas-sewqan li jinkludu mikroċippa għandhom jiġu soġġetti għal proċedura ta' approvazzjoni tat-tip tal-UE f'konformità mad-dispożizzjonijiet stabbiliti fil-Parti B3.
- (4) Meta d-dispożizzjonijiet rilevanti kollha tal-approvazzjoni tat-tip tal-UE jkunu ġew issodisfati fir-rigward ta' liċenzja tas-sewqan li tinkludi mikroċippa f'konformità mal-paragrafi 1 sa 3, l-Istati Membri għandhom joħroġu ċertifikat ta' approvazzjoni tat-tip tal-UE għall-manifattur jew għar-rappreżentant tiegħu.
- (5) Fejn dan ikun neċessarju, b'mod partikolari sabiex tkun żgurata l-konformità mad-dispożizzjonijiet ta' din il-Parti, Stat Membru jista' jirtira approvazzjoni tat-tip tal-UE li jkun ħareġ.
- (6) Iċ-ċertifikati ta' approvazzjoni tat-tip tal-UE u n-notifika tal-irtirar tagħhom għandhom jikkonformaw mal-mudell stabbilit fil-parti B4.
- (7) Il-Kummissjoni għandha tiġi informata biċ-ċertifikati kollha ta' approvazzjoni tat-tip tal-UE maħruġin jew irtirati. F'każ ta' rtirar għandha tingħata raġuni dettaljata.
Il-Kummissjoni għandha tinforma lill-Istati Membri bi kwalunkwe rtirar ta' approvazzjoni tat-tip tal-UE.
- (8) Ċertifikati ta' approvazzjoni tat-tip tal-UE maħruġin mill-Istati Membri għandhom jiġu rikonoxxuti b'mod reċiproku.
- (9) Meta Stat Membru jaċċerta li għadd sinifikanti ta' liċenzji tas-sewqan li jinkludu mikroċippa jinstabu ripetutament li ma jkunux konformi ma' din il-parti tal-Anness I, dak l-Istat Membru għandu jikkomunika dan lill-Kummissjoni. Għandu jiġi indikat kemm l-għadd rilevanti ta' ċertifikati ta' approvazzjoni tat-tip tal-UE relatat ma' dawn il-liċenzji tas-sewqan kif ukoll għandha tiġi indikata deskrizzjoni tan-nonkonformità. Il-Kummissjoni għandha, mingħajr dewmien żejjed, tinforma lill-Istati Membri l-oħrajn kollha dwar il-fatti kkomunikati lilha skont dan il-paragrafu.
- (10) L-Istat Membru li ħareġ daww il-liċenzji tas-sewqan għandu jinvestiga l-problema minnufih u għandu jieħu l-azzjoni korrettiva xierqa, inkluż l-irtirar taċ-ċertifikat ta' approvazzjoni tat-tip tal-UE, fejn dan ikun neċessarju.

PARTI B1: Rekwiżiti ġenerali għal-liċenzji tas-sewqan li jinkludu mikroċippa

Ir-rekwiżiti ġenerali għal-liċenzji tas-sewqan li jinkludu mikroċippa deskritti f'dan l-Anness huma bbażati fuq standards internazzjonali, b'mod partikolari fuq l-istandards tas-serje ISO/IEC 18013. Dawn ikopru:

- (a) l-ispeċifikazzjonijiet għall-mikroċippa u l-istruttura tad-*data* logika fuq il-mikroċippa;
- (b) l-ispeċifikazzjonijiet għal *data* armonizzata u addizzjonali li trid tinħażen;
- (c) l-ispeċifikazzjonijiet relatati mal-mekkaniżmi ta' protezzjoni tad-*data* għal *data* maħżuna b'mod diġitali fuq il-mikroċippa.

1. ABBREVJAZZJONIJIET

Abbrevjazzjoni	Tifsira
AID	Identifikatur tal-Applikazzjoni
BAP	Protezzjoni tal-Aċċess Bażiku
DG	Grupp ta' <i>Data</i>
EAL 4+	Livell 4 tal-Garanzija tal-Evalwazzjoni 4 Miżjud
EF	Fajl Elementari
EFID	Identifikatur tal-Fajls Elementari
eMRTD	Dokumenti tal-Ivvjaġġar li Jinqraw minn Magna
ICC	Kard ta' Ċirkwit Integrat
ISO	Organizzazzjoni tal-Istandards Internazzjonali
LDS	Struttura tad- <i>Data</i> Logika
PICC	Karta ta' Ċirkwit Integrat tal-Prossimità
PIX	Estensjoni tal-Identifikatur tal-Applikazzjoni Proprjetarja
RID	Identifikatur ta' Applikazzjoni Registrata
SOd	Ogġett tas-Sigurtà tad-Dokumenti

2. **DATA MAHŻUNA FUQ IL-MIKROĊIPPA**

(1) *Data* obbligatorja u fakultattiva armonizzata tal-liċenzja tas-sewqan

Il-mikroċippa għandha taħzen id-*data* armonizzata tal-liċenzja tas-sewqan speċifikata fil-parti D. Jekk Stat Membru jiddeċiedi li jinkludi fil-liċenzja tas-sewqan elementi tad-*data* mmarkati bhala fakultattivi fil-parti D, daww l-elementi għandhom jinħażnu fil-mikroċippa.

(2) *Data* addizzjonali

L-Istati Membri jistgħu jaħżnu *data* addizzjonali fuq il-mikroċippa li l-ligijiet nazzjonali tagħhom relatati mal-liċenzji tas-sewqan fihom dispożizzjonijiet għaliha. Huma għandhom jinfurmaw b'dan lill-Kummissjoni.

3. **MIKROĊIPPA**

(1) Tip ta' medjum ta' memorja

Il-medjum ta' memorja għad-*data* tal-liċenzja tas-sewqan għandu jkun mikroċippa b'interfaċċa b'kuntatt, mingħajr kuntatt, jew inkella b'kuntatt kombinat u mingħajr kuntatt (modalità doppja), kif speċifikat fil-punt 1 tal-parti B2.

(2) Applikazzjonijiet

Id-*data* kollha fuq il-mikroċippa għandha tinħażen f'applikazzjonijiet elettronici. L-applikazzjonijiet kollha fuq il-mikroċippa għandhom jiġu identifikati b'kodiċi uniku msejjaħ Identifikatur tal-Applikazzjoni (AID) kif speċifikat fil-punt 2 tal-parti B2.

(a) Applikazzjoni tal-Liċenzja tas-Sewqan tal-UE

Id-*data* obbligatorja u fakultattiva tal-liċenzja tas-sewqan, kif imsemmi fil-parti D tal-Anness I, għandha tinħażen fl-applikazzjoni ddedikata tal-Liċenzja tas-Sewqan tal-UE. L-AID għall-applikazzjoni tal-Liċenzja tas-Sewqan tal-UE għandu jkun:

“A0 00 00 04 56 45 44 4C 2D 30 31”,

li jikkonsisti minn dawn iż-żewġ affarijiet li ġejjin:

- l-Identifikatur tal-Applikazzjonijiet Registrati (RID) għall-Kummissjoni Ewropea: “A0 00 00 04 56”;
- l-Estensjoni tal-Identifikatur tal-Applikazzjoni Proprietarja (PIX) għall-applikazzjoni tal-liċenzja tas-sewqan tal-UE: “45 44 4C 2D 30 31” (EDL-01).

Id-*data* għandha tiġi ragruppata fi Gruppi ta' *Data* (DGs) bhala parti minn Struttura tad-*Data* Logika (LDS).

Id-DGs għandhom jinħażnu bhala Fajls Elementari (EFs) fl-applikazzjoni tal-Liċenzja tas-Sewqan tal-UE, u għandhom ikunu protetti f'konformità mal-punt 3 tal-parti B2.

(b) Applikazzjonijiet Ohra

Data addizzjonali ohra għandha tinħażen f'applikazzjoni ddedikata waħda jew aktar minn waħda, apparti fl-Applikazzjoni tal-Liċenzja tas-Sewqan tal-UE. Kull aplikazzjoni bhal din għandha tiġi identifikata b'AID uniku.

4. **STRUTTURA TAD-DATA LOGIKA TAL-APPLIKAZZJONI TAL-LIĊENZJA TAS-SEWQAN TAL-UE**

(1) Struttura tad-*Data* Logika

Id-*Data* tal-Liċenzja tas-Sewqan għandha tinħażen fuq il-mikroċippa fi Struttura tad-*Data* Loġika (LDS) speċifikata fil-punt 4 tal-parti B2. Dan il-punt jispeċifika rekwiżiti addizzjonali għad-DGs obbligatorji u addizzjonali.

Kull DG għandu jinħażen f'EF wiehed. L-EFs li għandhom jintużaw għall-Applikazzjoni tal-Liċenzja tas-Sewqan tal-UE għandhom jiġu identifikati bl-Identifikaturi tal-Fajls Elementari (EFIDs) u b'identifikaturi tal-EFs Qosra kif speċifikat fil-punt 5 tal-parti B2.

(2) Gruppi ta' *Data* Obbligatorja

L-elementi ta' *data* obbligatorja u fakultattiva għandhom jinħażnu fid-DG li ġejjin:

- (a) DG 1: l-elementi ta' *data* obbligatorja u fakultattiva kollha kif stampati fuq id-dokument, għajr l-immaġni tal-wiċċ u l-immaġni tal-firma;
- (b) DG 5: immaġni tal-firma tad-detentur tal-liċenzja;
- (c) DG 6: immaġni ta' wiċċ id-detentur tal-liċenzja.

Id-*data* tad-DG 1 għandha tkun strutturata kif speċifikat fil-punt 6 u kif speċifikat fil-Parti B2, l-entrata 6. Id-*data* li tinsab fid-DG 5 u fid-DG 6 għandha tinħażen f'konformità mal-ispeċifikazzjonijiet tal-parti B2, l-entrata 7.

(3) Gruppi ta' *Data* Addizzjonali

L-elementi addizzjonali tad-*data*, fejn previsti mil-leġiżlazzjoni nazzjonali tal-Istati Membri dwar il-liċenzji tas-sewqan, għandhom jinħażnu fid-DGs li ġejjin:

- (a) DG 2: dettalji dwar id-detentur tal-liċenzja, minbarra d-*data* bijometrika;
- (b) DG 3: dettalji dwar l-awtorità emittenti;
- (c) DG 4: immaġni ta' ritratt;
- (d) DG 7: *data* bijometrika rigward il-marki tas-swaba' tad-detentur tal-liċenzja;
- (e) DG 8: *data* bijometrika rigward l-iris tad-detentur tal-liċenzja;
- (f) DG 11: dettalji oħrajn, bħall-isem sħiħ tad-detentur bil-karattri nazzjonali.

Id-*data* li tinstab f'dawn id-DGs għandha tinħażen f'konformità mal-ispeċifikazzjonijiet tal-parti B2, l-entrata 8.

5. MEKKANIŻMI TAS-SIGURTÀ TAD-DATA

Għandhom jintużaw mekkaniżmi xierqa għall-validazzjoni tal-awtentiċità u tal-integrità tal-mikroċippa u tad-*data* li jkun fiha u għar-restrizzjoni tal-aċċess għad-*data* tal-liċenzja tas-sewqan.

Id-*data* fuq il-mikroċippa għandha tiġi protetta skont l-ispeċifikazzjonijiet stabbiliti fil-punt 3 tal-parti B2. Din it-taqsimha tispeċifika rekwiżiti addizzjonali li għandhom jiġu mharsa.

(1) Verifika tal-Awtentiċità

(a) Awtentikazzjoni Passiva Obbligatorja

Id-DGs kollha maħżuna fl-applikazzjoni tal-Liċenzja tas-Sewqan tal-UE għandhom jiġu protetti b'awtentikazzjoni passiva.

Data relatata ma' awtentikazzjoni passiva għandha tikkonforma mar-rekwiżiti speċifikati fil-parti B2, l-entrata 9.

(b) Awtentikazzjoni Attiva Fakultattiva

Il-mekkanizmi ta' Awtentikazzjoni Attiva Fakultattiva għandhom jiġu applikati sabiex ikun żgurat li l-mikroċippa originali ma tkunx giet sostitwita.

(2) Restrizzjoni għall-Aċċess

(a) Protezzjoni Obbligatorja tal-Aċċess Bażiku

Il-mekkanizmu ta' Protezzjoni tal-Aċċess Bażiku (BAP) għandu jiġi applikat għad-*data* kollha fl-applikazzjoni tal-Liċenzja tas-Sewqan tal-UE. Fl-interess tal-interoperabilità ma' sistemi eżistenti bhal dik li tuża Dokumenti tal-Ivvjaġġar li Jinqraw Minn Magna (eMRTD), l-użu tal-Parti li Tinqara minn Magna b'linja waħda (MRZ — “Machine Readable Zone”) huwa obbligatorju, kif speċifikat fil-parti B2, l-entrata 10.

Il-kjavi tad-dokument Kdoc użata sabiex ikun jista' jsir aċċess għaċ-ċippa tiġi ġġenerata mill-MRZ b'linja waħda, li tista' tiddaħhal jew b'mod manwali jew inkella billi jintuża apparat b'funzjoni ta' Rikonossiment Ottiku tal-Karattri (OCR reader — “Optical Character Recognition”). Għandha tiġi applikata l-konfigurazzjoni tal-BAP 1 definita għal MRZ b'linja waħda kif speċifikat fil-parti B2, l-entrata 10.

(b) Kontroll tal-Aċċess Estiż Kundizzjonali

Meta d-*data* personali kif imsemmija fl-Artikolu 9(1) tar-Regolament (UE) 2016/679 tinħażen fuq il-mikroċippa, l-aċċess għal din id-*data* għandu jkun protett b'miżuri addizzjonali.

Il-mekkanizmi ta' Kontroll tal-Aċċess Estiż għandhom jikkonformaw mal-ispeċifikazzjonijiet tal-parti B2, l-entrata 11.

(3) Infrastruttura tal-Kjavi Pubblika (PKI – “Public Key Infrastructure”) għal-liċenzji tas-sewqan li jinkludu mikroċippa

L-Istati Membri għandhom jistabbilixxu l-arranġamenti nazzjonali neċessarji għall-ġestjoni tal-Kjavi Pubblika, f'konformità mal-Anness A tal-istandard 18013_3 tal-ISO.

6. PREŻENTAZZJONI TAD-DATA

(1) Ifformattjar tad-*data* f' DG 1

Tifsira	L	Valur				Kodifikazzjoni	M/O
61	V	Elementi tad- <i>data</i> tad-DG 1 (inkapsulati)					
		Tifsira	L	Valur			
		5F 01	V	Numru tal-approvazzjoni tat-tip		ans	M
		5F 02	V	Ogġett tad- <i>data</i> mibni ta' elementi tad- <i>data</i> demografika			M
				Tifsira	L	Valur	
				5F 03	3	Stat Membru emittenti	
				5F 04	V	Kunjom(ijiet) tad-detentur	
				5F 05	V	Isem iehor/Ismijiet oħrajn tad-detentur	
				5F 06	4	Data tat-twelid (jjxxssss)	
				5F 07	V	Post tat-twelid	
				5F 08	3	Ċittadinanza	
				5F 09	1	Ġeneru	
				5F 0A	4	Data tal-ħruġ tal-liċenzja (jjxxssss)	
				5F 0B	4	Data ta' skadenza tal-liċenzja (jjxxssss)	
				5F 0C	V	Awtorità tal-ħruġ	
				5F 0D	V	Numru amministrattiv (minbarra n-numru tad-dokument)	
				5F 0E	V	Numru tad-dokument	
				5F 0F	V	Post ta' residenza, jew indirizz postali permanenti	
		7F 63	V	Ogġett tad- <i>data</i> mibni ta' kategoriji ta' vetturi/restrizzjonijiet/kundizzjonijiet			M
				Tifsira	L	Valur (kodifikat kif definit hawn taht)	
				02	1	Numru ta' kategoriji/restrizzjonijiet/kundizzjonijiet	
				87	V	Kategorija/restrizzjoni/kundizzjoni	
				87	V	Kategorija/restrizzjoni/kundizzjoni	
				...	...	...	
				87	V	Kategorija/restrizzjoni/kundizzjoni	

(2) Format tar-rekord logiku

Il-kategoriji rigward vetturi, restrizzjonijiet jew kundizzjonijiet għandhom jiġu kkompilati f'ogġett tad-*data* li jsegwi l-istruttura speċifikata fit-tabella li ġejja:

Kodiċi tal-kategorija tal-vettura	Data tal-ħruġ	Id-data ta' skadenza	Kodiċi	Sinjal	Valur
-----------------------------------	---------------	----------------------	--------	--------	-------

fejn:

- il-kodiċijiet tal-kategorija tal-vettura għandhom jiġu pprezentati kif definit fl-Artikolu 6 (bħal AM, A1, A2, A, B1, B, eċċ.);
- id-data tal-ħruġ għandha tiġi pprezentata fil-format JJXXSSSS (il-jum f'żewġ ċifri segwit mix-xahar b'żewġ ċifri segwit mis-sena b'erba' ċifri) għall-kategorija tal-vettura;
- id-data ta' skadenza għandha tiġi pprezentata fil-format JJXXSSSS (il-jum f'żewġ ċifri segwit mix-xahar b'żewġ ċifri segwit mis-sena b'erba' ċifri) għall-kategorija tal-vettura;
- il-kodiċi, is-sinjal u l-valur jirreferu għal informazzjoni addizzjonali jew għal restrizzjonijiet relatati mal-kategorija tal-vettura jew mas-sewwieq.

PARTI B2: Lista ta' standards applikabbli għal-liċenzji tas-sewqan li jinkludu medjum ta' memorja

Punt	Suġġett	Rekwiżit	Applikabbli għal
1	Interfaċċa, organizzazzjoni u kmandi tal-medjum ta' memorja	Serje ISO/IEC 7816 (kuntatt), serje ISO/IEC 14443 (mingħajr kuntatt) kif imsemmi fl-ISO/IEC 18013-2:2008, Anness C	Parti B1, punt 3.(1)
2	Identifikatur tal-applikazzjoni	ISO/IEC 7816-5:2004	Parti B1, punt 3.(2)
3	Mekkanizmi tas-sigurtà tad- <i>data</i>	ISO/IEC 18013-3:2009	Parti B1, punt 3.(2) punt (a) Parti B1, punt 5
4	Struttura tad- <i>data</i> logika	ISO/IEC 18013-2:2008	Parti B1, punt 4.(1)
5	Identifikaturi ta' fajls elementari	ISO/IEC 18013-2:2008 Tabella C.2	Parti B1, punt 4.(1)
6	Prezentazzjoni tad- <i>data</i> għad-DG 1	ISO 18013-2:2008, Anness C.3.8	Parti B1, punt 4.(2) Parti B1, punt 6.(1)
7	Prezentazzjoni tad- <i>data</i>	ISO/IEC 18013-2:2008,	Parti B1, punt 4.(2)

	obbligatorja għad-DG 5 u d-DG 6	Anness C.6.6 u Anness C.6.7, l-immaġni tal-wiċċ u l-immaġni tal-firma li għandhom jinħażnu fil-format JPEG jew JPEG2000	
8	Preżentazzjoni tad- <i>data</i> fakultattiva u addizzjonali	ISO/IEC 18013-2:2008, Anness C	Parti B1, punt 4.(3)
9	Awtentikazzjoni passiva	ISO/IEC 18013-3:2009, paragrafu 8.1, id- <i>data</i> trid tinħażen fl-EF.L-SOd (“Document Security Object” — Ogġett tas-Sigurtà tad-Dokumenti) fl-LDS	Parti B1, punt 5.(1) punt (a)
10	Restrizzjoni tal-aċċess bażiku	ISO/IEC 18013-3:2009 u l-Emenda 1 tiegħu	Parti B1, punt 5.(2) punt (a)
	Konfigurazzjoni tar-restrizzjoni tal-aċċess bażiku	ISO/IEC 18013-3:2009, Anness B.8	
11	Restrizzjoni tal-aċċess estiż	Linja Gwida Teknika TR-03110, Mekkanizmi Avanzati ta’ Sigurtà għal Dokumenti tal-Ivvjaġġar li Jinqraw minn Magna – Kontroll tal-Aċċess Estiż (EAC – “Extended Access Control”), Verżjoni 1.11	Parti B1, punt 5.(2) punt (b)
12	Metodi ta’ ttestjar	ISO 18013-4:2011	Parti B3, punt 1.
13	Ċertifikat tas-sigurtà	Livell tal-Garanzija tal-Evalwazzjoni 4 Miżjud (EAL 4+) jew ekwivalenti	Parti B3, punt 2.
14	Ċertifikat funzjonali	Ittestjar tal-kard b’ċirkwit integrat skont is-serje ISO 10373	Parti B3, punt 3.

PARTI B3: Proċedura għall-approvazzjoni tat-tip tal-UE għal-liċenzji tas-sewqan li jinkludu mikroċippa

1. DISPOŻIZZJONIJIET ĠENERALI

Il-manifatturi li japplikaw għal approvazzjoni tat-tip tal-UE tal-liċenzji tas-sewqan li jinkludu mikroċippa għandhom jipprezentaw ċertifikat tas-sigurtà u ċertifikat funzjonali.

Kull modifika maħsuba għall-proċess ta’ produzzjoni, inkluż fis-software, għandha tkun soġġetta għal notifika minn qabel lill-awtorità li tkun approvat l-approvazzjoni tat-tip. L-awtorità tista’ teħtieġ informazzjoni u testijiet ulterjuri qabel ma taċċetta l-modifika.

It-testijiet għandhom isegwu l-metodi stabbiliti fil-punt 12 tal-parti B2.

2. ĊERTIFIKAT TAS-SIGURTÀ

Għall-evalwazzjoni tas-sigurtà, il-mikroċipep tal-liċenzja tas-sewqan għandhom jiġu evalwati f'konformità mal-kriterji speċifikati fil-punt 13 tal-parti B2.

Ċertifikat tas-sigurtà għandu jingħata biss wara evalwazzjoni li tagħti prova tal-abbiltà tal-mikroċippa li tiflaħ għal tentattivi ta' tbaġħbis jew ta' modifikazzjoni tad-data.

3. ĊERTIFIKAT FUNZJONALI

L-evalwazzjoni funzjonali tal-liċenzji tas-sewqan li jinkludu mikroċippa għandha tiġi ttestjata fil-laboratorju f'konformità mal-kriterji speċifikati fil-punt 14 tal-parti B2.

L-Istati Membri li jimplementaw mikroċippa fuq il-liċenzji tas-sewqan għandhom jiżguraw li jkun hemm konformità mal-istandards funzjonali rilevanti u mar-rekwiziti tal-parti B1.

Ċertifikat funzjonali għandu jintbagħat lill-manifattur meta jiġu ssodisfati l-kundizzjonijiet kollha li ġejjin:

- ikun hemm ċertifikat validu tas-sigurtà għall-mikroċippa;
- tkun intweriet konformità mar-rekwiziti tal-parti B2;
- tgħaddi b'suċċess mit-testijiet funzjonali.

L-awtorità rilevanti tal-Istat Membru għandha tkun responsabbli għall-ħruġ taċ-ċertifikat funzjonali. Iċ-ċertifikat funzjonali għandu jindika l-identità tal-awtorità emittenti, l-identità tal-applikant, l-identifikazzjoni tal-mikroċippa u lista dettaljata tat-testijiet u tar-riżultati tagħhom.

4. ĊERTIFIKAT TAL-APPROVAZZJONI TAT-TIP TAL-UE

(1) Ċertifikat mudell

L-Istati Membri għandhom jagħtu ċ-ċertifikat ta' approvazzjoni tat-tip tal-UE wara l-preżentazzjoni taċ-ċertifikat tas-sigurtà u ċ-ċertifikat funzjonali kif speċifikat f'dan l-Anness. Iċ-ċertifikati ta' approvazzjoni tat-tip tal-UE għandhom jikkonformaw mal-mudell fil-parti B4.

(2) Sistema ta' numerazzjoni

Is-sistema ta' numerazzjoni tal-approvazzjoni tat-tip tal-UE għandha tkun magħmula minn:

(a) l-ittra "e" segwita minn numru li jiddistingwi l-Istat Membru li jkun ta l-approvazzjoni tat-tip tal-UE:

- 1 għall-Ġermanja;
- 2 għal Franza;
- 3 għall-Italja;
- 4 għan-Netherlands;
- 5 għall-Iżvezja;

- 6 għall-Belġju;
- 7 għall-Ungerija;
- 8 għar-Repubblika Ċeka;
- 9 għal Spanja;
- 12 għall-Awstrija;
- 13 għal-Lussemburgu;
- 17 għall-Finlandja;
- 18 għad-Danimarka;
- 19 għar-Rumanija;
- 20 għall-Polonja;
- 21 għall-Portugall;
- 23 għall-Greċja;
- 24 għall-Irlanda;
- 25 għall-Kroazja;
- 26 għas-Slovenja;
- 27 għas-Slovakkja;
- 29 għall-Estonja;
- 32 għal-Latvja;
- 34 għall-Bulgarija;
- 36 għal-Litwanja;
- 49 għal Ċipru;
- 50 għal Malta;

- (b) l-ittri DL preċeduti minn sing u segwiti miż-żewġ ċifri li jindikaw in-numru tas-sekwenza assenjat lil dan l-Anness jew lill-aħħar emenda teknika kbira għal dan l-Anness. In-numru ta' sekwenza għal dan l-Anness huwa 00;
- (c) numru ta' identifikazzjoni uniku għall-approvazzjoni tat-tip tal-UE attribwit mill-Istat Membru emittenti.

Eżempju tas-sistema ta' numerazzjoni tal-approvazzjoni tat-tip tal-UE: e50-DL0012345

In-numru tal-approvazzjoni għandu jinħażen fuq il-mikroċippa fid-DG 1 għal kull liċenzja tas-sewqan li jkun fiha mikroċippa bħal din.

PARTI B4: Mudell għaċ-ċertifikat ta' approvazzjoni tat-tip tal-UE li jikkonċerna l-liċenzji tas-sewqan li jinkludu mikroċippa

L-isem tal-awtorità kompetenti: ...

Notifika li tikkonċerna (*):

— approvazzjoni

— irtirar ta' approvazzjoni □

ta' Liċenzja tas-Sewqan tal-UE li tinkludi mikroċippa

Nru tal-Approvazzjoni: ...

1. Ditta tal-manifattura jew trademark: ...

2. Isem tal-mudell: ...

3. Isem tal-manifattur jew tar-rappreżentant tiegħu, fejn applikabbli: ...

...

4. Indirizz tal-manifattur jew tar-rappreżentant tiegħu, fejn applikabbli: ...

...

5. Rapporti tat-testijiet fil-laboratorju:

5.1 Nru taċ-Ċertifikat tas-Sigurtà: ... Data: ...

Mahrug minn: ...

5.2 Nru taċ-Ċertifikat Funzjonali: ... Data: ...

Mahrug minn: ...

6. Data tal-approvazzjoni: ...

7. Data tal-irtirar tal-approvazzjoni: ...

8. Post: ...

9. Data: ...

10. Dokumenti deskrittivi fl-Anness: ...

11. Firma: ...

(* Immarka l-kaxxa rilevanti.

PARTI C: SPEĊIFIKAZZJONIJIET GHAL-LIĊENZJA TAS-SEWQAN MOBBLI

- (1) L-applikazzjonijiet għal-liċenzji tas-sewqan mobbli għandhom ikunu disponibbli għall-aktar sistemi operazzjonali mobbli komuni u għandhom jipprovdu lill-persuni awtorizzati mill-inqas il-karatteristiċi li ġejjin:
  - (a) l-irkupru u l-ħżin tad-*data* jew indikatur li jagħti prova tad-drittijiet tas-sewqan ta' persuna;
  - (b) il-wiri u t-trasferiment ta' din id-*data* jew tal-indikatur.
- (2) L-applikazzjoni u sistemi rilevanti oħra għandhom jikkonformaw mal-istandard tal-ISO/IEC 18013-5 dwar il-liċenzji tas-sewqan mobbli u mar-Regolament (UE) 910/2014.
- (3) Għall-finijiet ta' dan l-Anness, id-detentur ta' liċenzja tas-sewqan mobbli mahruġa f'konformità ma' din id-Direttiva għandu jitqies biss bħala l-utent awtorizzat tagħha meta jiġi identifikat bħala tali. Il-mezz ewlieni għall-identifikazzjoni għandu jkun l-identifikazzjoni elettronika. Għall-identifikazzjoni elettronika ta' tali persuni, tal-anqas għandhom jiġu aċċettati l-mezzi kollha ta' identifikazzjoni elettronika msemmija fir-Regolament (UE) 910/2014.
- (4) Is-sistema nazzjonali rilevanti għandha tkun ir-regjistru kompetenti tal-liċenzji tas-sewqan tal-Istat Membru fejn id-detentur tal-liċenzja tas-sewqan ikun stabbilixxa r-residenza normali tiegħu.
- (5) L-applikazzjoni għandha tippermetti lid-detentur tal-liċenzja tas-sewqan jikseb mis-sistema nazzjonali rilevanti, *data* verifikabbli li fiha l-informazzjoni elenkata fil-parti D u token ta' użu uniku. Meta parti mill-informazzjoni elenkata fil-parti D ma tkunx disponibbli fis-sistema nazzjonali, id-detentur tal-liċenzja tas-sewqan jista' jirkupra l-elementi tad-*data* nieqsa tiegħu b'mezz sikuri oħrajn (pereżempju ir-ritratt tad-detentur mill-passaport bijometriku tiegħu permezz ta' Komunikazzjoni b'Kamp fil-Qrib).

L-applikazzjoni għandha tippermetti li d-*data* verifikabbli tiġi aġġornata awtomatikament jew manwalment (id-*data* li tkun fil-liċenzja tas-sewqan dwar id-detentur fil-parti D) mis-sistema nazzjonali rilevanti tal-Istat Membru tar-residenza normali tiegħu. L-applikazzjoni ma għandha tippermetti l-ebda mezz ieħor għall-modifikazzjoni tad-*data* miksuba.

L-applikazzjoni għandha tippermetti lid-detentur tal-liċenzja tas-sewqan juri jew jittrażmetti lil parti terza d-*data* kollha li tinsab fil-liċenzja tas-sewqan mobbli jew parti minnha. L-awtoritajiet kompetenti tal-Istati Membri għandhom ikunu awtorizzati jirkupraw id-*data* li tinsab fil-liċenzji tas-sewqan mobbli sabiex ikunu jistgħu jaċċertaw id-drittijiet tas-sewqan tad-detentur tal-liċenzja tas-sewqan (verifika).

L-applikazzjoni għandha tippermetti lid-detentur tal-liċenzja tas-sewqan jibgħat token ta' użu uniku li jinkiseb minn sistema nazzjonali lil parti terza. Dan it-token jista' jintuża mill-parti riċeventi biex tikseb l-informazzjoni elenkata fil-parti D mis-sistema nazzjonali rilevanti jekk il-parti riċeventi tkun giet awtorizzata mill-Istat Membru kkonċernat. L-awtoritajiet kompetenti tal-Istati Membri għandhom ikunu awtorizzati jaċċessaw is-sistemi nazzjonali ta' Stati Membri oħra. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li ladarba d-*data* tad-detentur tal-liċenzja tiġi vverifikata, id-*data* trażmessa ma tinżammx.

L-informazzjoni trażmessa direttament mill-applikazzjoni jew miksuba bit-token ta' użu uniku għandha tippermetti lill-awtoritajiet kompetenti jiddeterminaw id-drittijiet tas-sewqan tad-detentur tal-liċenzja tas-sewqan mobbli (verifika), inkluż kwalunkwe restrizzjoni applikabbli fl-Unjoni jew fit-territorju ta' Stat Membru. L-Istati Membri ma għandhomx iqisu li *d-data* tkun valida meta din tkun inkisbet aktar minn 7 ijiem qabel iż-żmien tal-verifika jew meta n-numru tal-liċenzja tas-sewqan ikun inkluż fil-lista ta' revoka ġestita mill-Istat Membru li jkun haġġ il-liċenzja tas-sewqan mobbli. Lista ta' revoka għandu jkun fiha informazzjoni dwar il-liċenzji kollha tas-sewqan li ma jibqgħux jagħtu d-dritt lid-detenturi tagħhom li jeżerċitaw id-dritt tas-sewqan.

- (6) B'deroga mir-Regolament (UE) Nru 910/2014 u għall-iskop uniku li tiġi pprovduta l-possibbiltà li d-detentur tal-liċenzja tas-sewqan mobbli jkun jista' juri d-dritt tiegħu li jsuq f'sitwazzjonijiet bħal dawn, il-karatteristiċi biex tintwera u tiġi trażmessa *d-data* jew it-token b'użu uniku għandhom jibqgħu disponibbli fil-każ li *d-data* ta' identifikazzjoni tal-persuna assoċjata mal-Portafolli tal-Identità Diġitali Ewropej, kif imsemmi fl-Artikolu 3 ta' dak ir-Regolament, tkun invalida.
- (7) Is-sistemi nazzjonali ma għandhomx jaħżnu jew jipproċessaw talba bbażata fuq it-token ta' użu uniku msemmi hawn fuq għal skop ieħor għajr l-implimentazzjoni tad-dispożizzjoni ta' din id-Direttiva. Għal dak il-għan, jista' jintuza n-network tal-liċenzja tas-sewqan tal-UE msemmi fl-Artikolu 19.
- (8) Id-detenturi ta' liċenzji tas-sewqan mobbli għandu jkollhom il-possibbiltà li jgeddu, li jissostitwixxu jew li jiskambjaw il-liċenzji tas-sewqan tagħhom fl-Unjoni permezz tal-applikazzjoni jew permezz ta' portal iddedikat għas-servizzi diġitali pprovdut mill-Istati Membri.

**PARTI D: DATA LI GHANDHA TIĠI INTRODOTTA FIL-LIĊENZJA TAS-
SEWQAN TAL-UE**

- (1) Is-simboli ta' distinzjoni tal-Istati Membri li johorġu l-liċenzja għandhom ikunu kif ġej:

B : Il-Belġju

BG : Il-Bulgarija

CZ : Ir-Repubblika Ċeka

DK : Id-Danimarka

D : Il-Ġermanja

EST : L-Estonja

GR : Il-Greċja

E : Spanja

F : Franza

HR : Il-Kroazja

IRL : L-Irlanda

I : L-Italja

CY : Ċipru

LV : Il-Latvja

LT : Il-Litwanja

L : Il-Lussemburgu

H : L-Ungerija

M : Malta

NL : In-Netherlands

A : L-Awstrija

PL : Il-Polonja

P : Il-Portugall

RO : Ir-Rumanija

SLO : Is-Slovenja

SK : Is-Slovakkja

FIN : Il-Finlandja

S : L-Iżvezja

- (2) Il-kliem “liċenzja tas-sewqan” li għandhom jiġu stampati fuq il-liċenzji tas-sewqan fil-lingwa/i tal-Istati Membri għandhom ikunu dawn li ġejjin:

Свидетелство за управление на МПС

Permiso de Conducción

Řidičský průkaz
 Kørekort
 Führerschein
 Juhiluba
 Άδεια Οδήγησης
 Driving Licence
 Permis de conduire
 Ceadúas Tiomána
 Vozačka dozvola
 Patente di guida
 Vadītāja apliecība
 Vairuotojo pažymėjimas
 Vezetői engedély
 Licenzja tas-Sewqan
 Rijbewijs
 Prawo Jazdy
 Carta de Condução
 Permis de conducere
 Vodičský preukaz
 Vozniško dovoljenje
 Ajokortti
 Kørkort;

(3) Informazzjoni specifika għal-licenzja mahruġa għandha tkun kif ġej:

Qasam	Informazzjoni
1	il-kunjom tad-detentur
2	isem ieħor/ismijiet oħrajn tad-detentur
3	id-data u l-post tat-twelid
4a	id-data tal-ħruġ tal-licenzja
4b	id-data ta' skadenza tal-licenzja jew sing jekk il-licenzja tkun valida b'mod indefinit skont id-dispożizzjoni tat-tieni subparagrafu tal-Artikolu 10(2)
4c	l-isem tal-awtorità emittenti

4d	numru differenti minn dak taht il-qasam 5, għal skopijiet amministrattivi (fakultattiv)
5	in-numru tal-liċenzja
6	ir-ritratt tad-detentur
7	il-firma tad-detentur
8	il-post tar-residenza permanenti, jew l-indirizz postali (fakultattiv)
9	il-kategorija/i tal-vettura/i li d-detentur huwa intitolat li jsuq (il-kategoriji nazzjonali għandhom jiġu stampati b'tipa differenti mill-kategoriji armonizzati)

(4) L-informazzjoni speċifika għall-kategoriji tal-liċenzja maħruġa għandha tkun kif ġej:

Qasam	Informazzjoni
9	il-kategorija/i tal-vettura/i li d-detentur huwa intitolat li jsuq (il-kategoriji nazzjonali għandhom jiġu stampati b'tipa differenti mill-kategoriji armonizzati)
10	id-data tal-ewwel hrug għal kull kategorija (din id-data trid tiġi ripetuta fuq il-liċenzja l-ġdida f'każ ta' bdil jew skambju sussegwenti); kull qasam tad-data għandu jinkiteb b'żewġ ċifri u fis-sekwenza li ġejja: jum.xahar.sena (JJ.XX.SS)
11	id-data ta' skadenza għal kull kategorija; kull qasam tad-data għandu jinkiteb b'żewġ ċifri u fis-sekwenza li ġejja: jum.xahar.sena (JJ.XX.SS)
12	informazzjoni/restrizzjoni(jiet) addizzjonali, f'forma ta' kodiċi, indirizzati għall-kategorija affettwata, kif speċifikat fil-Parti E

Fejn xi kodiċi speċifikat fil-Parti E japplika għall-kategoriji kollha li għalihom tkun inħarget il-liċenzja, dan jista' jiġi stampat taht l-oqsma 9,10 u 11.

(5) Informazzjoni speċifika għall-amministrazzjoni tal-liċenzja maħruġa għandha tkun kif ġej:

Qasam	Informazzjoni
13	entrata possibbli mill-Istat Membru ospitanti ta' informazzjoni essenzjali għall-amministrazzjoni tal-liċenzja meta jiġi implimentat il-paragrafu (4)(a) tal-parti A1;
14	entrata possibbli mill-Istat Membru li johroġ il-liċenzja ta' informazzjoni essenzjali għall-amministrazzjoni tal-liċenzja jew relatata mas-sikurezza fit-toroq (fakultattiva). Jekk l-informazzjoni tkun relatata ma' xi waħda

mill-intestaturi definiti f'dan l-Anness, din għandha tkun preċeduta min-numru tal-qasam inkwistjoni.

Bil-ftehim speċifiku bil-miktub tad-detentur, informazzjoni li ma tkunx relatata mal-amministrazzjoni tal-liċenzja tas-sewqan jew mas-sikurezza fit-toroq tista' tiġi miżjuda wkoll f'dan il-qasam; zieda bħal din ma għandhiex tbiddel b'xi mod l-użu tal-mudell bħala liċenzja tas-sewqan.

PARTI E: KODIĊIJET TAL-UNJONI U DAWK NAZZJONALI

Il-Kodiċijiet minn 01 sa 99 għandhom ikunu kodiċijiet armonizzati tal-Unjoni Ewropea *SEWWIEQ* (ragunijiet mediċi)

01		Korrezzjoni u/jew protezzjoni tal-vista
	01.01.	Nuċċali
	01.02.	Lenti(jiet) tal-kuntatt
	01.05.	Għata tal-ghajnejn
	01.06.	Nuċċali jew lentijiet tal-kuntatt
	01.07.	Għajnuna ottika speċifika
02		Għajnuna tas-smiġh/tal-komunikazzjoni
03		Prostezi/ortozi tar-riglejn u d-dirghajn
	03.01.	Prostezi/ortozi tad-dirghajn
	03.02.	Prostezi/ortozi tar-riglejn

MODIFIKI FIL-VETTURA

10		Tražmissjoni modifikata
	10.02.	Għażla awtomatika tal-proporzjon tal-gerijiet
	10.04.	Apparat għall-kontroll ta' trażmissjoni adattat
15		Klaċċ modifikat
	15.01.	Pedala tal-klaċċ aġġustata
	15.02.	Klaċċ imħaddem bl-idejn
	15.03.	Klaċċ awtomatiku
	15.04.	Miżura għall-prevenzjoni ta' ostruzzjoni jew l-attwazzjoni tal-pedala tal-klaċċ
20		Sistemi tal-brejkijiet modifikati
	20.01.	Pedala tal-brejk adattata
	20.03.	Pedala tal-brejk adattata sabiex tintuża bis-sieq ix-xellugija

	20.04.	Pedala tal-brejk li tiżzerżaq
	20.05.	Pedala tal-brejk inklinata
	20.06.	Brejk imħaddem bl-idejn
	20.07.	Tħaddim tal-brejk b'forza massima ta' ... N ¹ (pereżempju: "20.07(300N)")
	20.09.	Brejk tal-parking adattat
	20.12.	Miżura li tevita l-ostruzzjoni jew l-attwazzjoni tal-pedala tal-brejk
	20.13.	Brejk imħaddem bl-irkoppa
	20.14.	Sistema tat-tħaddim tal-brejkijiet appoġġata minn forza esterna
25		Sistema tal-aċċellerazzjoni modifikata
	25.01.	Pedala tal-aċċellerazzjoni adattata
	25.03.	Pedala tal-aċċellerazzjoni inklinata
	25.04.	Aċċelleratur imħaddem bl-idejn
	25.05.	Aċċelleratur imħaddem bl-irkoppa
	25.06.	Sistema tat-tħaddim tal-aċċellerazzjoni appoġġata minn forza esterna
	25.08.	Il-pedala tal-aċċelleratur fuq ix-xellug
	25.09.	Miżura li tevita l-ostruzzjoni jew l-attwazzjoni tal-pedala tal-aċċelarazzjoni
31		Adattamenti tal-pedali u salvagwardji tal-pedali
	31.01.	Sett addizzjonali ta' pedali paralleli
	31.02.	Pedali fl-istess livell (jew kważi)
	31.03.	Miżura li tevita l-ostruzzjoni jew l-attwazzjoni tal-pedali tal-aċċellerazzjoni u tal-brejk meta dawn il-pedali ma jithaddmux bis-saqajn
	31.04.	Qiegħ elevat

¹ Din il-forza tindika l-kapaċità tas-sewwieq li jhaddem is-sistema.

32		Sistemi kombinati tal-aċċelleratur u tal-brejk ta' servizz
	32.01.	Aċċelleratur u brejk ta' servizz b'hala sistema kombinata li tiffaddem b'id waħda

	32.02.	Aċċelleratur u brejk ta' servizz bħala sistema kombinata li tithaddem b'forza esterna
33		Sistemi kombinati tal-istering, l-aċċelleratur u l-brejk ta' servizz
	33.01.	Thaddim tal-istering, tal-aċċelleratur u tal-brejk ta' servizz bħala operazzjoni ta' sistema kombinata b'forza esterna permezz ta' id waħda
	33.02.	Thaddim tal-istering, tal-aċċelleratur u tal-brejk ta' servizz bħala operazzjoni ta' sistema kombinata b'forza esterna permezz taż-żewġ idejn
35		Formati tal-kontroll modifikati (is-swiċċijiet tad-dawl, il-wajper u l-isprej għal fuq il-windscreen, il-horn, l-indikaturi tad-direzzjoni, eċċ.)
	35.02.	Apparati tal-kontroll operabbli mingħajr ma persuna titlaq minn idejha l-apparat tal-istering
	35.03.	Apparati tal-kontroll operabbli bl-id ix-xellugija mingħajr ma persuna titlaq minn idejha l-apparat tal-istering
	35.04.	Apparati tal-kontroll operabbli bl-id il-leminija mingħajr ma persuna titlaq minn idejha l-apparat tal-istering
	35.05.	Apparati tal-kontroll operabbli mingħajr ma persuna titlaq minn idejha l-apparat tal-istering u l-mekkaniżmi tal-aċċellerazzjoni u l-ibbrejkjar
40		Stering modifikat
	40.01.	Stering b'forza massima tat-thaddim ta' ... N ² (pereżempju "40.01(140N)")
	40.05.	Rota tal-istering adattata (rota tal-istering akbar/eħxen, rota tal-istering b'dijametru mnaqqas, eċċ.)
	40.06.	Pożizzjoni tar-rota tal-istering adattata
	40.09.	Stering imħaddem bis-saqajn
	40.11.	Apparat ta' assistenza tar-rota tal-istering
	40.14.	Sistema tal-istering adattata alternattiva mħaddma b'id jew bi driegħ wiehed

² Din il-forza tindika l-kapaċità tas-sewwieq li jhaddem is-sistema.

	40.15.	Sistema tal-istering adattata alternattiva mhaddma biz-żewġ idejn jew dirghajn
42		Apparat modifikat għall-vizjoni ta' wara/tal-ġenb
	42.01.	Apparat adattat għal vizjoni ta' wara
	42.03.	Apparat addizzjonali ta' ġewwa li jippermetti vizjoni tal-ġenb
	42.05.	Apparat viziv għall-punti mhux vizibbli
43		Pożizzjoni ta' bilqiegħda tas-sewwieq
	43.01.	Sit tas-sewwieq f'għoli biżżejjed u b'distanza normali mir-rota tal-istering u mill-pedali
	43.02.	Sit tas-sewwieq adattat għall-forma tal-ġisem
	43.03.	Sit tas-sewwieq b'appoġġ laterali għall-istabbiltà
	43.04.	Sit tas-sewwieq bis-serħan għad-driegħ
	43.06.	Adattament taċ-ċinturin tas-sikurezza
	43.07.	Tip ta' ċinturin tas-sikurezza b'appoġġ għal stabbiltà tajba
44		Modifiki tal-muturi (l-użu tas-subkodiċi huwa obbligatorju)
	44.01.	Brejk operat singolarment
	44.02.	Brejk tar-rota ta' quddiem adattat
	44.03.	Brejk tar-rota ta' wara adattat
	44.04.	Aċċelleratur adattat
	44.08.	Għoli tas-sit li jippermetti lis-sewwieq, meta jkun bilqiegħda, li jkollu saqajh it-tnejn imissu mas-superfiċje fl-istess ħin u li jibbilanċja l-mutur meta jieqaf u meta jitwaqqaf.
	44.09.	Forza massima tat-tħaddim ta' brejk tar-rota ta' quddiem ... N^3 (pereżempju "44.09(140N)")
	44.10.	Forza massima tat-tħaddim ta' brejk tar-rota ta' wara ... N^4 (pereżempju "44.10(240N)")
	44.11.	Serrieħa tas-sieq adattata

³ Din il-forza tindika l-kapaċità tas-sewwieq li jhaddem is-sistema.

⁴ Din il-forza tindika l-kapaċità tas-sewwieq li jhaddem is-sistema.

	44.12.	Gripp tal-idejn adattat
45		Mutur b'sidecar biss
46		Triċikli biss
47		Ristretta għal vetturi ta' aktar minn żewġ roti li ma jehtigux il-bilanċ mis-sewwieq għall-istartjar, għall-waqfien u għat-twaqqif
50		Ristretta għal numru speċifiku ta' vettura/xaži (in-numru tal-identifikazzjoni tal-vettura, VIN)

Ittri użati flimkien ma' kodiċijiet minn 01 sa 44 għal aktar speċifikazzjoni:

- a xellug
- b lemin
- c id
- d sieq
- e fin-nofs
- f driegħ
- g behem

KODIĊIJET GĦAL UŻU LIMITAT

60		Ekwivalenzi fakultattivi
	60.01.	Id-detentur jingħata l-ekwivalenza fakultattiva speċifikata skont l-Artikolu 9, il-paragrafu 3, il-punt a)
	60.02.	Id-detentur jingħata l-ekwivalenza fakultattiva speċifikata skont l-Artikolu 9, il-paragrafu 3, il-punt b)
	60.03.	Id-drittijiet ta' sewqan intitolati skont il-kategorija B1 huma limitati għall-vetturi speċifikati skont l-Artikolu 9, il-paragrafu 4, il-punt c)
61		Limitazzjoni għal vjaġġi matul il-jum (pereżempju: siegħa wara tluġ ix-xemx u siegħa qabel inżul ix-xemx)
62		Limitazzjoni għal vjaġġi b'raġġ ta' ... km mill-post tar-residenza tad-detentur jew biss ġewwa l-belt/ir-regjun
63		Is-sewqan mingħajr passiġġieri
64		Limitazzjoni għal vjaġġi b'veloċità ta' mhux aktar minn ... km/siegħa

65		Is-sewqan huwa awtorizzat biss meta akkumpanjat minn detentur ieħor ta' liċenzja tas-sewqan ta' mill-anqas kategorija ekwivalenti
66		Mingħajr trejler
67		Sewqan fuq l-awtostradi ma huwiex permess
68		Ebda alkoħol
69		Ristretta għal vetturi mgħammra b'tagħmir li jidentifika l-użu tal-alkoħol f'konformità ma' EN 50436. L-indikazzjoni ta' data ta' skadenza hija fakultattiva (pereżempju "69" jew "69(01.01.2016)")

KWISTJONIJIET AMMINISTRATIVI

70		Bdil tal-liċenzja Nru... maħruġa minn... (il-marka distintiva tal-UE/NU fil-każ ta' pajjiż terz; pereżempju "70.0123456789.NL")
71		Duplikat tal-liċenzja Nru... maħruġa minn... (il-marka distintiva tal-UE/NU fil-każ ta' pajjiż terz; pereżempju "71.987654321.HR")
73		Ristretta għall-vetturi tal-kategorija B tat-tip kwadriċiklu bil-mutur (B1)
78		Ristretta għall-vetturi bi trażmissjoni awtomatika
79		Ristretta għall-vetturi li jikkonformaw mal-ispeċifikazzjonijiet indikati fil-parentesi, għall-applikazzjoni tal-Artikolu 19 ta' din id-Direttiva
	79.01.	Ristretta għall-vetturi b'żewġ roti b'sidecar jew mingħajrha
	79.02.	Ristretta għall-kategorija ta' vetturi AM bi tliet roti jew tat-tip kwadriċiklu ħafif
	79.03.	Ristretta għat-triċikli
	79.04.	Ristretta għat-triċikli kkombinati ma' trejlers b'massa awtorizzata massima li ma taqbiżx 750 kg
	79.05.	Kategorija A1 mutur bi proporzjon ta' potenza/piż ta' aktar minn 0,1 W/kg
	79.06.	Vetturi tal-kategorija BE fejn il-massa awtorizzata massima tat-trejler ma taqbiżx it-3 500 kg

80		Ristretta għad-detenturi ta' liċenzja tas-sewqan ta' vettura tal-kategorija A tat-tip triċiklu bil-mutur li għandhom inqas minn 24 sena
81		Ristretta għad-detenturi ta' liċenzja tas-sewqan ta' vettura tal-kategorija A tat-tip mutur b'żewġ roti li għandhom inqas minn 21 sena
95		Sewwieq li huwa d-detentur ta' CPC li jissodisfa l-obbligu ta' kompetenza professjonali msemmi fid-Direttiva (UE) 2022/2561 sa ... (perezempju: "95(01.01.12)")
96		Vetturi tal-Kategorija B ikkombinati ma' trejler b'massa massima awtorizzata li taqbeż 750 kg, fejn il-massa massima awtorizzata ta' tali kombinazzjoni taqbeż 3 500 kg iżda ma taqbiżx 4 250 kg
97		Mhux awtorizzat li jsuq vettura tal-kategorija C1 li taqa' fil-kamp ta' applikazzjoni tar-Regolament (UE) Nru 165/2014 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill ⁵ .
98		
	98.01	Is-sewwieq jitqies bhala sewwieq ġdid u huwa soġġett għall-kundizzjonijiet għall-perjodu ta' prova. F'każ li l-liċenzja tiġi skambjata, imġedda jew sostitwita, il-kodiċi għandu jiġi kkomplementat bid-data tat-tmiem tal-perjodu ta' prova (perezempju 98.01.13.04.2028)
	98.02	Id-detentur għandu jikkonforma mal-kundizzjonijiet għall-iskema tas-sewqan akkumpanjat sakemm jilhaq l-età ta' 18-il sena

Kodiċijiet minn 100 '1 fuq għandhom ikunu kodiċijiet nazzjonali validi biss għas-sewqan fit-territorju tal-Istat Membru li ħareġ il-liċenzja tas-sewqan.

⁵ Ir-Regolament (UE) Nru 165/2014 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-4 ta' Frar 2014 dwar takografi fit-trasport bit-triq, li jhassar ir-Regolament tal-Kunsill (KEE) Nru 3821/85 dwar apparat ta' registrazzjoni għat-trasport bit-triq u li jemenda r-Regolament (KE) Nru 561/2006 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill dwar l-armonizzazzjoni ta' ċerta leġiżlazzjoni soċjali li għandha x'taqsam mat-trasport bit-triq (ĠU L 060, 28.2.2014, p. 1).

ANNEX II

REKWIŻITI MINIMI GHAT-TESTIJET TAS-SEWQAN U L-GHARFIEN, IL-HILA U L-IMGIBA GHAS-SEWQAN TA' VETTURA BIL-MAGNA

I. REKWIŻITI MINIMI GHAT-TESTIJET TAS-SEWQAN

L-Istati Membri għandhom jieħdu l-miżuri neċessarji sabiex jiżguraw li l-applikanti għal liċenzji tas-sewqan ikollhom il-kompetenza u l-ħiliet u juru l-imgiba meħtieġa sabiex isuqu vettura bil-magna. It-testijiet introdotti għal dan l-effett iridu jikkonsistu minn:

- test tat-teorija;
- wara parteċipazzjoni b'suċċess fit-test tat-teorija, test tal-ħiliet u tal-imgiba.

Il-kundizzjonijiet li taħthom għandhom isiru dawn it-testijiet huma stabbiliti hawn taħt.

A. TEST TAT-TEORIJA

1. Forma

Il-forma magħżula għandha tkun tali li tiżgura li l-applikant ikollu t-tagħrif meħtieġ dwar is-suġġetti elenkati fil-punti 2, 3 u 4.

Kull applikant għal liċenzja f'kategorija waħda li jkun għadda mit-test tat-teorija għal liċenzja f'kategorija differenti jista' jiġi eżentat mid-dispożizzjonijiet komuni tal-punti 2, 3 u 4.

2. Kontenut tat-test tat-teorija għall-kategoriji tal-vetturi kollha

Għandhom isiru mistoqsijiet dwar kull suġġett elenkat fil-punti li ġejjin, filwaqt li l-kontenut u l-forma tal-mistoqsijiet għandhom jibqgħu għad-diskrezzjoni ta' kull Stat Membru:

- (a) ir-regolamenti tat-traffiku fit-toroq:
  - partikolarment rigward is-senjaletika tat-toroq, il-marki u s-sinjali, id-dritta u l-limiti tal-veloċità;
- (b) is-sewwieq:
  - l-importanza tal-viġilanza u tal-attitudni lejn utenti oħra tat-triq, inklużi utenti tal-mikromobilità;
  - il-perċezzjoni ġenerali, inklużi l-perċezzjoni tal-periklu, il-ġudizzju u t-teħid tad-deċiżjonijiet, speċjalment il-ħin tar-reazzjoni, kif ukoll it-tibdil tal-imgiba fis-sewqan minħabba l-influwenza ta' alkoħol, ta' drogi u ta' prodotti mediċinali, l-istat mentali u l-gheja;
- (c) it-triq:
  - l-aktar prinċipji importanti rigward l-osservanza tad-distanza sikura bejn il-vetturi, id-distanzi għall-ibbrejkjar u r-road-holding taħt diversi kundizzjonijiet tat-temp u tat-toroq;
  - il-fatturi tar-riskju fis-sewqan relatati ma' diversi kundizzjonijiet tat-toroq inklużi l-perċezzjoni u l-antiċipazzjoni tal-perikli, b'mod partikolari hekk kif jinbidlu skont it-temp u l-ħin tal-ġurnata jew tal-lejl;
  - il-karatteristiċi ta' diversi tipi ta' toroq u r-rekwiżiti statutorji relatati magħhom;
  - is-sewqan sikur f'mini stradali;
- (d) l-utenti l-oħra tat-triq:

- fatturi ta' riskju speċifiċi relatati man-nuqqas ta' esperjenza ta' utenti oħra tat-triq, speċjalment fuq utenti vulnerabbli tat-triq li jgawdu minn grad inqas ta' protezzjoni fit-traffiku meta mqabbla ma' utenti ta' vetturi bil-mutur bħal karozzi, karozzi tal-linja u trakkijiet u li huma esposti direttament għall-forzi ta' kollizzjonijiet. Din il-kategorija tinkludi persuni bil-mixi, ċiklisti, utenti ta' vetturi motorizzati b'żewġ roti, utenti ta' apparat ta' mobilità personali u persuni b'diżabilità jew b'mobilità u b'orjentazzjoni mnaqqsa.
- ir-riskji involuti fil-moviment u fis-sewqan ta' diversi tipi ta' vetturi u tal-oqsma differenti ta' viżjoni tas-sewwieqa tagħhom, inklużi vetturi b'sistemi avvanzati ta' assistenza għas-sewqan u karatteristiċi oħra ta' awtomatizzazzjoni;
- (e) regoli u regolamenti ġenerali kif ukoll kwistjonijiet oħrajn:
  - regoli li jirrigwardaw id-dokumenti amministrattivi meħtieġa għall-użu tal-vetturi;
  - regoli ġenerali li jispeċifikaw kif sewwieq għandu jaġixxi fil-każ ta' aċċident (jattiva apparati ta' twissija u jqanqal l-allarm) u l-miżuri li jista' jiehu sabiex jgħin lill-vittmi ta' aċċident tat-traffiku fejn ikun meħtieġ;
  - il-fatturi ta' sigurtà relatati mal-vettura, mal-piż u mal-persuni li jkunu qed jingarru;
  - l-aspetti tal-għarfien tas-sikurezza relatati ma' vetturi li jaħdmu bi fjuwil alternattiv;
- (f) il-prekawzjonijiet neċessarji waqt l-inżul mill-vettura;
- (g) l-aspetti mekkaniċi li jkollhom effett fuq is-sikurezza fit-toroq; l-applikanti għandhom ikunu kapaċi jagħrfu d-difetti l-aktar komuni, b'mod partikolari fl-istering, fis-sistemi tas-sospensjoni u tal-ibbrejkjar, fit-tajers, fid-dwal u fl-indikaturi tad-direzzjoni, fir-rifletturi, fil-mirja retroviżuri, fil-windscreen u fil-wajpers, fis-sistema tal-egzost, fiċ-ċinturin tas-sigurtà u fl-apparat ta' twissija li jinstema';
- (h) it-tagħmir tas-sikurezza tal-vettura u, b'mod partikolari, l-użu taċ-ċinturin tas-sikurezza, tat-trażżin għar-ras, tat-tagħmir tas-sikurezza tat-tfal u tal-iċċarġjar tal-vetturi elettriċi;
- (i) ir-regoli u l-aspetti rigward l-użu tal-vettura fir-rigward tal-ambjent, inkluż fir-rigward tal-vetturi elettriċi: l-użu xieraq ta' apparat ta' twissija li jinstema', il-konsum moderat ta' fjuwil/enerġija, il-limitazzjoni tal-emissjonijiet (emissjonijiet tal-gassijiet serra, sustanzi li jniġġsu l-arja, storbju u mikroplastiki mill-użu tat-tajers u tat-toroq eċċ.).

3. Dispożizzjonijiet speċifiċi għall-Kategoriji A1, A2 u A

Il-kontroll obligatorju tat-tagħrif ġenerali dwar:

- (a) l-użu ta' lbies protettiv bħal ingwanti, żraben, ilbies u l-elmu protettiv;
- (b) il-viżibbiltà tal-motoċiklisti għal utenti oħra tat-triq;
- (c) il-fatturi tar-riskju relatati ma' diversi kundizzjonijiet tat-toroq kif stabbiliti hawn fuq b'attenzjoni speċjali għall-partijiet li jkunu jizolqu bħalma huma l-ghotjien tas-sistemi tad-drenagg, is-sinjali tat-toroq bħalma huma l-linji u l-vleġeġ, il-linji tat-tram;

- (d) l-aspetti mekkaniċi li għandhom effett fuq is-sikurezza fit-toroq kif stabbiliti hawn fuq b'attenzjoni speċjali għas-swiċċ tal-waqfien ta' emergenza, il-livelli taż-żejt u l-katina.

4. Dispożizzjonijiet speċifiċi għall-Kategoriji C, CE, C1, C1E, D, DE, D1 u D1E

(1) Il-kontroll obbligatorju tat-tagħrif ġenerali dwar:

- (a) ir-regoli dwar is-siġhat tas-sewqan u l-perjodi ta' mistrieħ kif definiti mir-Regolament (KE) Nru 561/2006 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill¹; l-użu tat-takografu kif definit mir-Regolament (UE) 165/2014;
- (b) ir-regoli rigward it-tip ta' trasport ikkonċernat: l-oġġetti jew il-passiġġieri;
- (c) id-dokumenti tal-vettura u tat-trasport meħtieġa għat-trasport nazzjonali u internazzjonali tal-oġġetti u l-passiġġieri;
- (d) kif għandhom iġibu ruħhom fil-każ ta' inċident; it-tagħrif dwar il-miżuri li għandhom jittiehdu wara aċċident jew avveniment simili, inkluż azzjoni tal-emergenza bħall-evakwazzjoni tal-passiġġieri u t-tagħrif bażiku dwar l-ewwel għajnuna;
- (e) il-prekawżjonijiet li għandhom jiehdu matul it-tneħħija u l-bdil tar-rotti;
- (f) ir-regoli dwar il-piż u l-qisien tal-vetturi; ir-regoli dwar il-limitaturi tal-veloċità;
- (g) l-ostruzzjoni tal-angolu tal-vista kkawżata mill-karatteristiċi tal-vetturi tagħhom;
- (h) il-qari tal-mappa tat-triq, l-ippjanar tar-rotta, inkluż l-użu tas-sistemi elettronici tan-navigazzjoni (fakultattiv);
- (i) il-fatturi tas-sigurtà relatati mat-tagħbija tal-vettura: il-kontroll tat-tagħbija (l-istivar u l-irbit), id-diffikultajiet rigward id-diversi tipi ta' tagħbijiet (pereżempju l-likwidi, it-tagħbijiet sospizi, ...), it-tagħbija u l-ħatt tal-merkanzija u l-użu tal-apparat tat-tagħbija (il-Kategoriji C, CE, C1, C1E biss);
- (j) ir-responsabbiltà tas-sewwieq rigward il-ġarr tal-passiġġieri; il-kumdità u s-sigurtà tal-passiġġieri; il-ġarr tat-tfal; il-verifiki meħtieġa qabel is-sewqan; it-tipi kollha ta' karozzi tal-linja għandhom ikunu parti mit-test tat-teorija (karozzi tal-linja u coaches tas-servizz pubbliku, karozzi tal-linja b'dimensjonijiet speċjali, ...) (il-Kategoriji D, DE, D1, D1E biss).
- (k) L-Istati Membri jistgħu jeżentaw lil applikanti għal liċenzja għal vettura tal-kategorija C1 jew C1E barra mill-kamp ta' applikazzjoni tar-Regolament (UE) Nru 165/2014 milli juru l-għarfien tagħhom dwar is-sugġetti elenkati fil-punti 4.(1), punt (a) sa 4.(1), punt (c).

(2) Il-verifika obbligatorja tat-tagħrif ġenerali tad-dispożizzjonijiet addizzjonali li ġejjin għall-Kategoriji C, CE, D u DE:

- (a) il-prinċipji tal-kostruzzjoni u l-funzjonament ta': il-magni ta' kombustjoni interna, il-fluwidi (pereżempju ż-żejt tal-magna, il-fluwidu berried, il-fluwidu

¹ Ir-Regolament (KE) Nru 561/2006 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-15 ta' Marzu 2006 dwar l-armonizzazzjoni ta' ċerta leġislazzjoni soċjali li għandha x'taqsam mat-trasport bit-triq u li jemenda r-Regolamenti tal-Kunsill (KEE) Nru 3821/85 u (KE) Nru 2135/98 u li jhassar ir-Regolament tal-Kunsill (KEE) Nru 3820/85 (ĠU L 102, 11.4.2006, p. 1).

li jintuża għall-ħasil tal-windscreen), is-sistema tal-fjuwil, is-sistema elettrika, is-sistema tal-ignixin, is-sistema tat-trażmissjoni (il-klaċċ, il-gerboks, eċċ.);

- (b) il-lubrikazzjoni u l-protezzjoni kontra l-iffriżar;
- (c) il-prinċipji tal-kostruzzjoni, il-fitting, l-użu korrett u l-kura tat-tajers;
- (d) il-prinċipji dwar it-tipi, l-operat, il-partijiet prinċipali, il-konnessjoni, l-użu u l-manutenzjoni jum b'jum tal-fittings tal-brejkijiet u tat-trażzin tal-veloċità, u l-użu tal-brejkijiet anti-lock;
- (e) il-prinċipji dwar it-tipi, it-thaddim, il-partijiet prinċipali, il-konnessjoni, l-użu u l-manutenzjoni jum b'jum tas-sistemi ta' akkoppjar (il-kategoriji CE, DE biss);
- (f) il-metodi kif wiehed isib il-kawżi tal-ħsarat li jikkawunaw il-waqfien;
- (g) il-manutenzjoni preventiva tal-vetturi u t-tiswijiet neċessarji għall-funzjonament;
- (h) ir-responsabilità tas-sewwieq fir-rigward tal-aċċettazzjoni, il-garr u t-twassil tal-oġġetti f'konformità mal-kundizzjonijiet miftiehma (il-Kategoriji C, CE biss).

B. TEST TAL-HILA U TAL-IMGIBA

5. Il-vettura u t-tagħmir tagħha

(1) It-trażmissjoni tal-vettura

- (a) Is-sewqan ta' vettura bi trażmissjoni manwali għandu jkun soġġett li wiehed jgħaddi minn test tal-ħiliet u tal-imgiba li jsir fuq vettura bi trażmissjoni manwali.

“Vettura bi trażmissjoni manwali” tfisser vettura li fiha pedala tal-klaċċ (jew lieva operata manwalment għall-kategoriji A, A2 u A1) u li trid tiġi operata mis-sewwieq meta l-vettura tiġi startjata jew imwaqqfa, u meta jinbidlu l-gerijiet.

- (b) Vetturi li ma jissodisfawx il-kriterji stabbiliti fil-punt 5(1), il-punt (a) għandhom jitqiesu li għandhom trażmissjoni awtomatika.

Mingħajr preġudizzju għall-punt 5.(1)(c), jekk applikant jagħmel it-test tal-ħiliet u tal-imgiba fuq vettura bi trażmissjoni awtomatika, dan għandu jiġi rreġistrat fuq kwalunkwe liċenzja maħruġa abbażi ta' test bħal dan bil-kodiċi rilevanti tal-Unjoni previst fl-Anness I, il-Parti E. Liċenzji b'din l-indikazzjoni għandhom jintużaw biss għas-sewqan ta' vetturi bi trażmissjoni awtomatika.

- (c) Il-kodiċi tal-Unjoni mmarkat fuq liċenzja tas-sewqan tal-kategorija A1, A2, A, B1, B u BE maħruġa abbażi ta' test tal-ħiliet u tal-imgiba imwettaq fuq vettura bi trażmissjoni awtomatika għandu jitneħħa jekk id-detentur jgħaddi minn test iddedikat tal-ħiliet u tal-imgiba jew ilesti taħriġ iddedikat.

L-Istati Membri għandhom jiehdu l-mizuri meħtieġa sabiex:

- (i) japprovaw u jissorveljaw it-taħriġ iddedikat; jew,
- (ii) jorganizzaw it-test iddedikat tal-ħiliet u tal-imgiba.

Il-vetturi użati għat-taħriġ jew għat-test kopert minn dan il-punt għandhom ikunu bi trażmissjoni manwali u għandhom jaqgħu fil-kategorija tal-liċenzja tas-sewqan li għaliha jkunu applikaw il-parteciċipanti.

It-tul tat-test tal-ħiliet u tal-imġiba u d-distanza vvjaġġata għandhom ikunu biżżejjed biex jiġu vvalutati l-ħiliet u l-imġiba stabbiliti fil-punt 6 jew 7 ta' dan l-Anness b'attenzjoni partikolari mogħtija għat-thaddim tat-trażmissjoni tal-vettura.

It-taħriġ għandu jkun fih l-aspetti kollha koperti fil-punt 6 jew 7 ta' dan l-Anness b'attenzjoni partikolari mogħtija għat-thaddim tat-trażmissjoni tal-vettura. Kull partecipant għandu jwettaq il-komponenti prattiċi tat-taħriġ u għandu juri l-ħiliet u l-imġiba tiegħu fit-toroq pubbliċi. It-tul tat-taħriġ għandu jkun mill-inqas 7 sigħat.

- (d) Dispożizzjonijiet speċifiċi għall-vetturi tal-kategorija BE, C, CE, C1, C1E, D, DE, D1 u D1E

L-Istati Membri jistgħu jiddeċiedu li ma tiġi rreġistrata l-ebda restrizzjoni fuq vetturi bi trażmissjoni awtomatika fuq il-liċenzja tas-sewqan għal vetturi tal-kategorija BE, C, CE, C1, C1E, D, DE, D1 jew D1E msemmija fil-punt 5.(1)(b), meta l-applikant ikun diġà detentur ta' liċenzja tas-sewqan mahruġa fuq vettura bi trażmissjoni manwali f'mill-inqas waħda mill-kategoriji li ġejjin: B, BE, C, CE, C1, C1E, D, D1 jew D1E, u jkun wettaq l-azzjonijiet deskritti fil-punt 8.(4) matul it-test tal-ħiliet u tal-imġiba.

- (2) Il-vetturi użati f'testijiet tal-ħiliet u l-imġiba għandhom jikkonformaw mal-kriterji minimi mogħtija hawn taħt. L-Istati Membri jistgħu jagħmlu dispożizzjonijiet għal kriterji aktar stretti jew iżidu oħrajn. Għall-użu fit-test tal-ħiliet u tal-imġiba għall-vetturi ta' kategorija A1, A2 u A, l-Istati Membri jistgħu japplikaw tolleranza ta' 5 cm³ taħt iċ-ċilindrata minima meħtieġa.

- (a) Kategorija A1:

Mutur tal-Kategorija A1 mingħajr sidecar, b'potenza attribwita li ma taqbiżx 11 kW u bi proporzjon ta' potenza/piż li ma jaqbiżx 0,1 kW/kg, u li kapaċi jtella' velocità ta' mill-inqas 90 km/sieġha.

Jekk il-mutur jaħdem b'magna ta' kombustjoni interna, iċ-ċilindrata tal-magna għandha tkun ta' mill-inqas 120 cm³.

Jekk il-mutur jaħdem bl-elettriku, il-proporzjon ta' potenza/piż tal-vettura għandu jkun ta' mill-inqas 0,08 kW/kg;

- (b) Kategorija A2:

Mutur mingħajr sidecar, b'potenza attribwita ta' mill-inqas 20 kW iżda li ma taqbiżx 35 kW u bi proporzjon ta' potenza/piż li ma jaqbiżx 0,2 kW/kg.

Jekk il-mutur jaħdem b'magna ta' kombustjoni interna, il-kapaċità kubika tal-magna għandha tkun mill-inqas 250 cm³.

Jekk il-mutur jaħdem bl-elettriku, il-proporzjon ta' potenza/piż tal-vettura għandu jkun ta' mill-inqas 0,15 kW/kg;

- (c) Kategorija A:

Mutur mingħajr sidecar, li l-massa mhux mogħbija tiegħu hija aktar minn 180 kg, b'potenza attribwita ta' mill-inqas ta' 50 kW. Tolleranza ta' 5 kg taħt il-massa minima meħtieġa tista' tiġi aċċettata mill-Istat Membru.

Jekk il-mutur jaħdem b'magna ta' kombustjoni interna, il-kapaċità kubika tal-magna għandha tkun ta' mill-inqas 600 cm³.

Jekk il-mutur jaħdem bl-elettriku, il-proporzjon ta' potenza/piż tal-vettura għandu jkun ta' mill-inqas 0,25 kW/kg.

(d) Kategorija B:

Vettura tal-Kategorija B b'erba' roti b'kapacità ta' velocità ta' mill-anqas 100 km/siegħa;

(e) Kategorija BE:

Kombinazzjoni magħmula minn vettura tat-test tal-kategorija B bi trejler li l-massa massima awtorizzata tiegħu tkun ta' mill-anqas 1 000 kg, li kapaċi ttella' velocità ta' mill-anqas 100 km/s, li ma taqax taħt il-kategorija B; il-kompartiment tat-tagħbija tat-trejler għandu jikkonsisti minn body fil-forma ta' kaxxa magħluqa li tkun mill-inqas tal-istess wisa' u għoli daqs il-vettura bil-mutur; il-body fil-forma ta' kaxxa magħluqa jista' wkoll ikun ftit inqas wiesa' mill-vettura bil-mutur sakemm il-vista lejn wara tkun possibbli biss permezz tal-użu ta' mirja retrovizuri esterni tal-vettura bil-mutur; it-trejler għandu jigi pprezentat b'massa totali reali minima ta' 800 kg;

(f) Kategorija B1:

Kwadriciklu bil-mutur li kapaċi jtella' velocità ta' mill-anqas 60 km/siegħa;

(g) Kategorija C:

Vettura tal-kategorija C b'massa massima awtorizzata ta' mill-anqas 12 000 kg, tul ta' mill-anqas 8 m, wisa' ta' mill-anqas 2,40 m u li kapaċi ttella' velocità ta' mill-anqas 80 km/siegħa; li jkollha fiha brejkijiet anti-lock, li tkun mgħammra bl-apparat ta' reġistrazzjoni kif definit fir-Regolament (UE) Nru 165/2014; il-kompartiment tat-tagħbija għandu jkun magħmul minn body fil-forma ta' kaxxa magħluqa li tkun mill-anqas il-wisa' u l-għoli tal-kabina; il-vettura għandha tkun ipprezentata b'massa minima totali reali ta' 10 000 kg;

(h) Kategorija CE:

Vettura artikulata jew kombinazzjoni ta' vettura tat-test tal-kategorija C u trejler ta' mill-anqas 7,5 m tul; kemm il-vettura artikulata kif ukoll il-kombinazzjoni għandu jkollhom massa massima awtorizzata ta' mill-anqas 20 000 kg, tul ta' mill-anqas 14-il metru u wisa' ta' mill-anqas 2,40 m, għandhom ikunu kapaċi jtellgħu velocità ta' mill-anqas 80 km/s, għandhom ikunu attrezzati bi brejkijiet anti-lock, mgħammra b'takografu kif definit fir-Regolament (UE) Nru 165/2014; il-kompartiment tat-tagħbija għandu jkun magħmul minn body fil-forma ta' kaxxa magħluqa li tkun mill-anqas il-wisa' u l-għoli tal-kabina; kemm il-vettura artikulata kif ukoll il-kombinazzjoni għandhom jigu pprezentati b'massa minima totali reali ta' 15 000 kg;

(i) Kategorija C1:

Vettura tas-sottokategorija C1 b'massa massima awtorizzata ta' mill-anqas 4 000 kg, b'tul ta' mill-anqas 5 m u li kapaċi ttella' velocità ta' mill-anqas 80 km/siegħa; mgħammra bi brejkijiet anti-lock u armata b'takografu kif definit fir-Regolament (UE) Nru 165/2014; il-kompartiment tat-tagħbija għandu jkun magħmul minn body fil-forma ta' kaxxa magħluqa li tkun mill-anqas il-wisa' u l-għoli tal-kabina;

(j) Kategorija C1E:

Kombinazzjoni magħmula minn vettura tat-test tas-sottokategorija C1 bi trejler b'massa awtorizzata massima ta' mill-anqas 1 250 kg; din il-kombinazzjoni għandha tkun mill-anqas 8 m fit-tul u b'kapaċità ta' veloċità ta' mill-anqas 80 km/siegħa; il-kompartiment tat-tagħbija tat-trejler għandu jkun jikkonsisti minn body fil-forma ta' kaxxa magħluqa li tkun mill-anqas il-wisa' u l-għoli tal-kabina; il-body fil-forma ta' kaxxa magħluqa jista' wkoll ikun f'it inqas fil-wisa' mill-kabina diment li l-vista lejn wara tkun possibbli biss bl-użu tal-mirja retrovizuri esterni tal-vettura bil-mutur; it-trejler għandu jiġi pprezentat b'massa totali reali minima ta' 800 kg;

(k) Kategorija D:

Vettura tal-kategorija D b'tul ta' mill-anqas 10 m, b'wisa' ta' mill-anqas 2,40 m u li kapaċi ttella' veloċità ta' mill-anqas 80 km/siegħa; mgħammra bi brejkijiet anti-lock u armata b'takografu kif definit fir-Regolament (UE) Nru 165/2014;

(l) Kategorija DE:

Kombinazzjoni magħmula minn vettura tat-test tal-kategorija D u trejler b'massa massima awtorizzata ta' mill-anqas 1 250 kg, ta' wisa' ta' mill-anqas 2,40 m u li kapaċi ttella' veloċità ta' mill-anqas 80 km/siegħa; il-kompartiment tat-tagħbija tat-trejler għandu jkun magħmul minn body fil-forma ta' kaxxa magħluqa li tkun wiesgħa mill-inqas 2 m u għolja 2 m; it-trejler għandu jiġi pprezentat b'massa totali reali minima ta' 800 kg;

(m) Kategorija D1:

Vettura tas-sottokategorija D1 b'massa massima awtorizzata ta' mill-anqas 4 000 kg, b'tul ta' mill-anqas 5 m u li kapaċi ttella' veloċità ta' mill-anqas 80 km/siegħa; mgħammra bi brejkijiet anti-lock u armata b'takografu kif definit fir-Regolament (UE) Nru 165/2014;

(n) Kategorija D1E:

Kombinazzjoni magħmula minn vettura tat-test tas-sottokategorija D1 bi trejler ta' massa massima awtorizzata ta' mill-anqas 1 250 kg u li kapaċi ttella' veloċità ta' mill-anqas 80 km/siegħa; il-kompartiment tat-tagħbija tat-trejler għandu jkun magħmul minn body fil-forma ta' kaxxa magħluqa li tkun wiesgħa mill-inqas 2 m u għolja 2 m; it-trejler għandu jiġi pprezentat b'massa totali reali minima ta' 800 kg;

6. Hiliet u mgħiba li għandhom jiġu ttestjati għall-Kategoriji A1, A2 u A

(1) Il-preparazzjoni u l-kontroll tekniku tal-vettura li għandhom effett fuq is-sikurezza fit-toroq

L-applikanti għandhom juru li huma kapaċi jippreparaw sabiex isuqu bla periklu billi jissodisfaw ir-rekwiżiti li ġejjin:

- (a) jaġġustaw l-ilbies protettiv, bħal ingwanti, bwietz, ilbies u l-elmu protettiv;
- (b) iwettqu kontroll għal għarrieda tal-kundizzjoni tat-tajers, tal-brejkijiet, tal-istering, tal-iswiċċ għall-waqfien ta' emergenza (jekk ikun applikabbli), tal-katina, tal-livelli taz-żejt, tad-dwal, tar-rifletturi, tal-indikaturi tad-direzzjoni u tal-apparat tat-twissija li jinstema'.

- (2) Il-manuvri speċjali li għandhom jiġu ttestjati peress li għandhom effett fuq is-sikurezza fit-toroq:
- (a) itellgħu u jniżżlu l-mutur fuq l-istand tiegħu u jmexxuh, mingħajr l-ghajjnuna tal-magna, billi jimxu maġenb il-vettura;
  - (b) jipparqjaw il-mutur fuq l-istand tiegħu;
  - (c) għall-inqas żewġ manuvri li għandhom isiru b'veloċità baxxa, inkluża slalom; dan għandu jkun tali li jippermetti li tiġi valutata l-kompetenza fil-manigġ tal-klacċ f'kombinazzjoni mal-brejk, il-bilanċ, id-direzzjoni tal-vista u l-pożizzjoni fuq il-mutur u l-pożizzjoni tas-saqajn fuq il-foot-rests;
  - (d) mill-inqas żewġ manuvri għandhom isiru f'veloċità kbira, li waħda minnhom għandha ssir bit-tieni jew bit-tielet ger, mill-anqas bi 30 km/siegħa u manuvra waħda li tevita ostaklu b'veloċità minima ta' 50 km/siegħa; dan għandu jippermetti li tiġi ttestjata l-kompetenza tal-pożizzjoni fuq il-mutur, id-direzzjoni tal-vista, il-bilanċ, it-teknika fuq l-istering u t-teknika fit-tibdil tal-gerijiet;
  - (e) l-ibbrejkjar: mill-inqas għandhom isiru żewġ eżerċizzji tal-ibbrejkjar, inkluż l-ibbrejkjar ta' emergenza b'veloċità minima ta' 50 km/siegħa; dan irid jippermetti li tiġi ttestjata l-kompetenza fl-operat tal-brejkijiet ta' quddiem u ta' wara, id-direzzjoni tal-vista u l-pożizzjoni fuq il-mutur.

(3) L-imġiba fit-traffiku

L-applikanti għandhom iwettqu l-azzjonijiet kollha li ġejjin f'sitwazzjonijiet normali tat-traffiku, kompletament bla periklu, waqt li jiehdu l-prekawzzjonijiet neċessarji kollha:

- (a) isuqu lil hinn: wara li jipparqjaw, wara waqfa fit-traffiku; joħorġu minn driveway;
- (b) is-sewqan f'toroq dritti; jgħaddu minn ma' vetturi ġejjin minn quddiem, inkluż fi spazji konfinati;
- (c) isuqu madwar liwjiet;
- (d) salib it-toroq: joqorbu lejn intersezzjonijiet u junctions u jaqsmuhom;
- (e) jibdlu d-direzzjoni: iduru lejn ix-xellug u l-lemin; jibdlu l-korsiji;
- (f) joqorbu lejn awtostradi jew postijiet simili (jekk ikun hemm) u joħorġu minnhom: jidhlu mill-korsija tal-aċċellerazzjoni; jitolqu mill-korsija tad-deċellerazzjoni;
- (g) jaqabzu/jgħaddu: jaqabzu traffiku ieħor (jekk ikun possibbli); isuqu maġenb ostakli, pereżempju karożzi pparqjati; jinqabzu minn traffiku ieħor (jekk xieraq);
- (h) karatteristiċi speċjali tat-toroq (jekk ikun hemm): roundabouts; qsim minn fuq il-linji ferrovjarji; il-waqfiet tat-tramm/tal-karożzi tal-linja; il-punti tal-qsim pedonali; isuqu 'l fuq/'l isfel fuq għoljiet twal; mini;
- (i) jantiċipaw u jirreaġixxu għal sitwazzjonijiet perikolużi bl-użu ta' simulaturi;
- (j) it-tehid ta' prekawzzjonijiet neċessarji waqt l-inzul mill-vettura.

7. Hiliet u mġiba li għandhom jiġu ttestjati għall-Kategoriji B, B1 u BE

- (1) Il-preparazzjoni u l-kontroll tekniku tal-vettura li għandhom effett fuq is-sikurezza fit-toroq

L-applikanti għandhom juru li huma kapaċi jippreparaw sabiex isuqu bla periklu billi jissodisfaw ir-rekwiżiti li ġejjin:

- (a) l-aġġustament tas-sit kif meħtieġ biex tinkiseb il-pozizzjoni bilqghieda korretta;
- (b) l-aġġustament tal-mirja retrovizuri, taċ-ċinturin tas-sigurtà u tat-trażzin għar-ras jekk ikun hemm;
- (c) kontroll li l-bibien huma magħluqin;
- (d) kontroll għal għarrieda tal-kundizzjoni tat-tajers, tal-istering, tal-brejkijiet, tal-fluwidi (pereżempju ż-żejt tal-magna, il-fluwidu berried, il-fluwidu li jintuża għall-ħasil tal-windscreen), tad-dwal, tar-rifletturi, tal-indikaturi tad-direzzjoni u tal-apparat tat-twissija li jinstema’;
- (e) kontroll tal-fatturi tas-sigurtà relatati mat-tagħbija tal-vettura: il-body, il-pjanċi, il-bibien tal-merkanzija, l-illokkjar tal-kabina, il-metodu tat-tagħbija, l-irbit tat-tagħbija (il-kategorija BE biss);
- (f) kontroll tal-mekkanizmu tal-akkoppjar u l-brejk u l-konnessjonijiet elettriċi (il-kategorija BE biss).

- (2) Il-kategoriji B u B1: manuvri speċjali li għandhom jiġu ttestjati billi jkollhom effett fuq is-sikurezza fit-toroq

Għandhom isiru testijiet b’xi whud mill-manuvri li ġejjin (mill-anqas żewġ manuvri għall-erba’ punti, inkluż waħda bil-ger tar-rivers):

- (a) riversjar f’linja dritta jew riversjar lejn il-lemin jew lejn ix-xellug madwar kantuniera filwaqt li l-vettura tinzamm fil-korsija korretta tat-traffiku;
- (b) tidwir tal-vettura b’tali mod li tiġi tħares fid-direzzjoni opposta, billi jintużaw il-gerijiet ’il quddiem u tar-rivers;
- (c) ipparkjar tal-vettura u jithalla spazju ta’ parkeġġ (parallel, obligwu, angolu ta’ 90 grad, ’il quddiem jew fir-rivers, fuq post ċatt, f’għolja jew f’niżla);
- (d) l-użu akkurat tal-brejkijiet sabiex issir waqfa; madankollu, it-twettiq ta’ waqfa ta’ emerġenza huwa fakultattiv.

- (3) Kategorija BE - manuvri speċjali b’effett fuq is-sikurezza fit-toroq, li għandhom jiġu ttestjati:

- (a) l-akkoppjar u d-dizakkoppjar, jew id-dizakkoppjar u l-akkoppjar mill-ġdid ta’ trejler mill-vettura bil-mutur tiegħu; il-manuvra trid tinvolvi li l-vettura tal-irmonk tiġi pparkjata maġenb it-trejler (jiġifieri mhux f’linja dritta);
- (b) riversjar matul liwja, li l-linja ta’ din il-manuvra għandha titħalla fid-diskrezzjoni tal-Istati Membri;
- (c) l-ipparkjar b’mod sikur għat-tagħbija/għall-hatt.

- (4) L-imġiba fit-traffiku

L-applikanti għandhom iwettqu l-azzjonijiet kollha li ġejjin f’sitwazzjonijiet normali tat-traffiku, kompletament bla periklu, waqt li jieħdu l-prekawzjonijiet neċessarji kollha:

- (a) isuqu lil hinn: wara li jiparkjaw, wara waqfa fit-traffiku; johorġu minn driveway;
- (b) isuqu f'toroq dritti; jgħaddu minn ma' vetturi ġejjin minn quddiem, inkluż fi spazji konfinati;
- (c) isuqu madwar liwġiet;
- (d) Salib it-toroq: joqorbu lejn intersezzjonijiet u junctions u jaqsmuhom;
- (e) jibdlu d-direzzjoni: iduru lejn ix-xellug u l-lemin; jibdlu l-korsiji;
- (f) joqorbu lejn awtostradi jew postijiet simili (jekk ikun hemm) u johorġu minnhom: jidhlu mill-korsija tal-aċċellerazzjoni; jitolqu mill-korsija tad-deċellerazzjoni;
- (g) jaqbżu/jgħaddu: jaqbżu traffiku ieħor (jekk ikun possibbli); isuqu maġenb ostakli, pereżempju karożzi pparkjati; jinqabżu minn traffiku ieħor (jekk xieraq);
- (h) karatteristiċi speċjali tat-toroq (jekk ikun hemm): roundabouts; qsim minn fuq il-linji ferrovjarji; il-waqfiet tat-tramm/tal-karożzi tal-linja; il-punti tal-qsim pedonali; isuqu 'l fuq/'l isfel fuq għolġiet twal; mini;
- (i) jieħdu l-prekawzzjonijiet neċessarji kollha waqt l-inżul mill-vettura;
- (j) jantiċipaw u jirreaġixxu għal sitwazzjonijiet perikolużi bl-użu ta' simulaturi.

8. Hiliet u mġiba li għandhom jiġu ttestjati għall-kategoriji C, CE, C1, C1E, D, DE, D1 u D1E

- (1) Il-preparazzjoni u l-kontroll tekniku tal-vettura li għandhom effett fuq is-sikurezza fit-toroq

L-applikanti għandhom juru li huma kapaċi jippreparaw sabiex isuqu bla periklu billi jissodisfaw ir-rekwiżiti li ġejjin:

- (a) l-aġġustament tas-sit kif meħtieġ biex tinkiseb il-pożizzjoni bilqgħieda korretta;
- (b) l-aġġustament tal-mirja retrovizuri, taċ-ċinturin tas-sigurtà u tat-trażzin għar-ras jekk ikun hemm;
- (c) il-kontrolli għal għarrieda tal-kundizzjoni tat-tajers, tal-istering, tal-brejkijiet, tad-dwal, tar-rifletturi, tal-indikaturi tad-direzzjoni u tal-apparat ta' twissija li jinstema';
- (d) il-kontroll tas-sistemi tal-brejkijiet u tal-istering li jaħdmu bil-għajjnuna ta' magna; il-kontroll tal-kundizzjoni tar-roti, tal-iskorfini tar-roti, tal-mudguards, tal-windscreen, tat-twieqi u tal-wajpers, tal-fluwidi (pereżempju żejt tal-magna, fluwidu berried, fluwidu li jintuza għall-ħasil tal-windscreen); il-kontroll u l-użu tal-panil tal-istrumenti inkluż l-apparat ta' reġistrazzjoni kif definit fir-Regolament (UE) Nru 165/2014. Dan ir-rekwiżit tal-aħħar ma japplikax għall-applikanti għal liċenzja tas-sewqan għal vettura tal-kategorija C1 jew C1E li ma taqax fil-kamp ta' applikazzjoni ta' dak ir-Regolament;
- (e) kontroll tal-pressjoni tal-arja, tat-tankijiet tal-arja u tas-sospensjoni;
- (f) kontroll tal-fatturi tas-sigurtà relatati mat-tagħbija tal-vettura: body, il-pjanċi, il-bibien mnejn tidhol it-tagħbija, il-mekkanizmu tat-tagħbija (jekk ikun

- hemm), l-illokkjar tal-kabina (jekk ikun hemm), il-metodu tat-tagħbija, l-irbit tat-tagħbija (il-kategoriji C, CE, C1, C1E biss);
- (g) kontroll tal-mekkanizmu tal-akkoppjar u tal-brejkijiet u tal-konnessjonijiet elettrici (il-kategoriji CE, C1E, DE, D1E biss);
- (h) li persuna tkun kapaċi tiegħu miżuri speċjali tas-sigurtà rigward il-vettura; kontroll tal-body, tal-bibien tas-servizz, tal-ħruġ tal-emergenza, tal-apparat tal-ewwel għajjnuna, tal-apparat tat-tifi tan-nar u ta' apparat ieħor ta' sigurtà (il-kategoriji D, DE, D1, D1E biss);
- (i) il-qari tal-mappa tat-triq, l-ippjanar tar-rota, inkluż l-użu tas-sistemi elettronici tan-navigazzjoni (fakultattiv).
- (2) Il-manuvri speċjali li għandhom jiġu ttestjati peress li għandhom effett fuq is-sikurezza fit-toroq:
- (a) l-akkoppjar u d-dizakkoppjar, jew id-dizakkoppjar u l-akkoppjar mill-ġdid ta' trejler mill-vettura bil-mutur tiegħu; il-manuvra għandha tinvolvi l-vettura tal-irmonk li tkun ipparkjata maġenb it-trejler (jiġifieri mhux wara xulxin) (il-kategoriji CE, C1E, DE, D1E biss);
- (b) riversjar matul liwja, li l-linja ta' din il-manuvra għandha tithalla fid-diskrezzjoni tal-Istati Membri;
- (c) l-ipparkjar b'mod sikur għat-tagħbija/għall-ħatt ma' rampa/pjattaforma tat-tagħbija jew ma' installazzjoni simili (il-kategoriji C, CE, C1, C1E biss);
- (d) l-ipparkjar sabiex il-passiġġieri jithallew jitilgħu jew jinżlu min fuq karozza tal-linja bla periklu (il-kategoriji D, DE, D1, D1E biss).
- (3) L-imġiba fit-traffiku
- L-applikanti għandhom iwettqu l-azzjonijiet kollha li ġejjin f'sitwazzjonijiet normali tat-traffiku, kompletament bla periklu, waqt li jieħdu l-prekawzzjonijiet neċessarji kollha:
- (a) isuqu lil hinn: wara li jiparkjaw, wara waqfa fit-traffiku; joħorġu minn driveway;
- (b) isuqu f'toroq dritti; jgħaddu minn ma' vetturi ġejjin minn quddiem, inkluż fi spazji konfinati;
- (c) isuqu madwar liwjiet;
- (d) salib it-toroq: joqorbu lejn intersezzjonijiet u junctions u jaqsmuhom;
- (e) jibdlu d-direzzjoni: iduru lejn ix-xellug u l-lemin; jibdlu l-korsiji;
- (f) joqorbu lejn awtostradi jew postijiet simili (jekk ikun hemm) u joħorġu minnhom: jidhlu mill-korsija tal-aċċellerazzjoni; jitilqu mill-korsija tad-deċellerazzjoni;
- (g) jaqbzu/jgħaddu: jaqbzu traffiku ieħor (jekk ikun possibbli); isuqu maġenb ostakli, pereżempju karoZZi pparkjati; jinqabzu minn traffiku ieħor (jekk xieraq);
- (h) karatteristiċi speċjali tat-toroq (jekk ikun hemm): roundabouts; qsim minn fuq il-linji ferrovjarji; il-waqfiet tat-tramm/tal-karoZZi tal-linja; il-punti tal-qsim pedonali; isuqu 'l fuq/'l isfel fuq għoljiet twal; mini;

- (i) jieħdu l-prekawzjonijiet neċessarji kollha waqt l-inżul mill-vettura.
- (4) isuqu b'mod sikur u effiċjenti fl-użu tal-enerġija:
  - (a) isuqu b'tali mod biex tiġi żgurata s-sikurezza u biex jitnaqqas kemm il-konsum tal-fjuwil/tal-enerġija kif ukoll l-emissjonijiet waqt l-aċċellerazzjoni, id-deċellerazzjoni, is-sewqan fit-telġha u fin-niżla;
  - (b) jantiċipaw u jirreaġixxu għal sitwazzjonijiet perikolużi bl-użu ta' simulaturi

9. L-ghoti tal-marki fit-test ta' hila u ta' mġiba

- (1) Għal kull sitwazzjoni ta' sewqan imsemmija hawn fuq fil-punti 6, 7 u 8, il-valutazzjoni għandha tirrifletti l-grad ta' faċilità li biha l-applikant jimmaniġġa l-kontrolli tal-vettura u l-hila muriġa tiegħu li jsuq fit-traffiku b'mod kompletament sikur. L-eżaminatur irid iħossu sikur matul it-test kollu. Żbalji fis-sewqan jew imġiba perikoluża li immedjatament jipperikolaw is-sigurtà tal-vettura tat-test, il-passiġġieri ta' ġewwa fiha jew lil dawk li jkun qed jużaw it-triq għandhom jiġu ppenalizzati billi s-sewwieq ma jgħaddix mit-test, kemm jekk l-eżaminatur, jew l-akkumpanjatur, ikollu jinterveni kif ukoll jekk le. Madankollu, l-eżaminatur għandu jkun liberu li jiddeċiedi jekk it-test dwar il-hiliet u dwar l-imġiba għandux jitlestha jew le.

L-eżaminaturi tas-sewqan għandhom ikunu mħarrġa sabiex jivvalutaw b'mod korrett il-kapaċità tal-applikanti li jsuqu b'mod sikur. Ix-xogħol tal-eżaminaturi tas-sewqan għandu jiġi mmonitorjat u ssorveljat, minn korp awtorizzat minn Stat Membru, sabiex tiġi żgurata l-applikazzjoni korretta u konsistenti tal-valutazzjoni tan-nuqqasijiet f'konformità mal-istandards stabbiliti f'dan l-Anness.

- (2) Matul il-valutazzjoni tagħhom, l-eżaminaturi tas-sewqan għandhom jagħtu attenzjoni speċjali għal jekk l-applikant ikunx qiegħed juri mġiba difensiva u soċjali fis-sewqan. Dan għandu jirrifletti l-istil ġenerali tas-sewqan u l-eżaminatur tas-sewqan għandu jqis dan fl-impressjoni ġenerali dwar l-applikant. Dan għandu jinkludi sewqan adattat u determinat (sikur), filwaqt li jitqiesu l-kundizzjonijiet tat-triq u tat-temp, filwaqt li jitqiesu traffiku ieħor, filwaqt li jitqiesu l-interessi tal-utenti l-oħra tat-triq (partikolarment l-utenti tat-triq vulnerabbli) u l-antiċipazzjoni.
- (3) L-eżaminatur tas-sewqan għandu, barra minn hekk, jivvaluta jekk l-applikant:
  - (a) jikkontrollax il-vettura; filwaqt li jqis: l-użu korrett taċ-ċinturin tas-sigurtà, il-mirja retroviżuri, it-trażżin għar-ras; is-sit; l-użu korrett tad-dwal u ta' apparat ieħor; l-użu korrett tal-klaċċ, tal-gerboks, tal-aċċelleratur, tas-sistemi tal-ibbrejkjar (inkluża t-tielet sistema tal-ibbrejkjar, jekk disponibbli), l-istering; il-kontroll tal-vettura taħt ċirkostanzi differneti, b'diversi veloċitajiet; l-istabbiltà fit-triq; il-piż u d-dimensjonijiet u l-karatteristiċi tal-vettura; il-piż u t-tip tat-tagħbija (il-kategoriji BE, C, CE, C1, C1E, DE, D1E biss); il-kumdità tal-passiġġieri (il-kategoriji D, DE, D1, D1E biss) (ebda aċċellerazzjoni f'salt, sewqan mingħajr skossi u ebda bbrejkjar f'salt);
  - (b) isuqx b'mod ekonomiku u sikur u b'mod effiċjenti fl-użu tal-enerġija, filwaqt li jqis ir-rotazzjonijiet kull minuta, il-bdil tal-gerijiet, l-ibbrejkjar u l-aċċellerazzjoni (il-kategoriji B, BE, C, CE, C1, C1E, D, DE, D1, D1E biss);
  - (c) jikkonformax mar-regoli ta' osservazzjoni: l-osservazzjoni ta' dak kollu li hemm madwaru; l-użu korrett tal-mirja; il-vista għal distanza fil-bogħod, medjana, fil-qrib;

- (d) jirrispettax il-prijorità/l-ghoti tad-dritta: il-prijorità f'salib it-toroq, l-intersezzjonijiet u l-junctions; l-ghoti tad-dritta f'okkazjonijiet oħra (pereżempju l-bdil tad-direzzjoni, il-bdil tal-korsiji, manuvri speċjali);
- (e) iżommx pożizzjoni korretta fit-triq: iż-żamma tal-pożizzjoni kif suppost fit-triq, fit-trejqiet, fir-roundabouts, madwar liwġiet, b'mod xieraq għat-tip u għall-karatteristiċi tal-vettura; it-teħid tal-pożizzjoni bil-quddiem;
- (f) iżommx id-distanza: iż-żamma ta' distanza adegwata fuq quddiem u fuq il-ġenb; iż-żamma ta' distanza adegwata minn utenti oħra tat-triq b'mod partikolari utenti vulnerabbli tat-triq;
- (g) jirrispettax il-limiti u r-rakkomandazzjonijiet tal-veloċità: ma jaqbiżx il-veloċità massima permissibbli; l-adattament tal-veloċità skont il-kundizzjonijiet tat-temp/tat-traffiku u fejn ikun xieraq sal-limiti nazzjonali tal-veloċità; is-sewqan b'veloċità tali li l-waqfien sa distanza tat-triq li tkun visibbli u bla ostakoli jkun possibbli; l-adattament tal-veloċità għall-veloċità ġenerali tal-istess tip ta' utenti tat-triq;
- (h) jirrispettax id-dwal tat-traffiku, is-sinjali tat-toroq u indikazzjonijiet oħra: jaġixxi b'mod korrett mad-dwal tat-traffiku; jobdi l-istruzzjonijiet mill-kontrolluri tat-traffiku; jaġixxi b'mod korrett mas-sinjali tat-toroq (projbizzjonijiet jew ordnijiet); it-teħid ta' azzjoni xierqa mal-marki tat-toroq;
- (i) ir-rispett tas-senjalar: l-ghoti ta' sinjali fejn ikun neċessarju, b'mod korrett u fil-hin it-tajjeb; jindika d-direzzjonijiet b'mod korrett; teħid ta' azzjoni xierqa fir-rigward tas-sinjali kollha li jsiru minn utenti oħra tat-triq;
- (j) jikkontrollax l-ibbrejkjar u l-waqfien: id-deċellerazzjoni fil-hin, l-ibbrejkjar jew il-waqfien skont iċ-ċirkostanzi; antiċipazzjoni; l-użu tad-diversi sistemi tal-ibbrejkjar (għall-kategoriji C, CE, D, DE biss); l-użu ta' sistemi ta' tnaqqis tal-veloċità minbarra l-brejkijiet (għall-kategoriji C, CE, D, DE biss).

10. It-tul tat-test

It-tul tat-test u d-distanza vjaġġata għandhom ikunu biżżejjed sabiex jiġu eżaminati l-hiliet u l-imġiba stabbiliti fit-titolu B ta' dan l-Anness. F'ebda ċirkostanza l-hin mqatta' fis-sewqan fit-triq ma għandu jkun anqas minn 25 minuta għall-kategoriji A, A1, A2, B, B1 u BE u 45 minuta għall-kategoriji l-oħrajn. Dan ma għandux jinkludi l-ilqugh tal-applikant, il-preparazzjoni tal-vettura, il-kontroll tekniku tal-vettura li għandu effett fuq is-sikurezza fit-toroq, il-manuvri speċjali u t-thabbir tar-rizultat tat-test Prattiku.

11. Il-post tat-test

Il-parti tat-test li teżamina l-manuvri speċjali tista' ssir fuq art speċjali għat-testijiet. Fejn ikun prattikabbli, il-parti tat-test fejn tiġi eżaminata l-imġiba fit-traffiku għandha ssir f'toroq 'il barra mill-abitat, toroq express u awtostradi (jew toroq simili), kif ukoll fuq kwalunkwe tip ta' toroq urbani (żoni residenzjali, żoni ta' 30 u 50 km/siegha, toroq express urbani) li għandhom jirrappreżentaw id-diversi tipi ta' diffikultajiet li x'aktarx jiltaqa' magħhom is-sewwieq. Ikun tajjeb ukoll li t-test isir f'diversi kundizzjonijiet ta' densità tat-traffiku. Il-hin mqatta' fis-sewqan fit-triq għandu jintuża bl-aħjar mod sabiex l-applikant jiġi vvalutat fid-diversi żoni traffikużi li wieħed jista' jiltaqa' magħhom, b'enfasi speċjali fuq li ssir bidla minn post bħal dan għall-ieħor.

II. L-GHARFIEN, IL-HILA U L-IMGIBA SABIEX WIEHED ISUQ VETTURA BIL-MAGNA

Is-sewwieqa tal-vetturi bil-magna kollha għandhom, f'kull hin, ikollhom l-għarfien, il-ħiliet u l-imgiba deskritti fil-punti 1 sa 9, bil-għan li jkunu kapaci:

- jirrikonoxxu u jantiċipaw perikli tat-traffiku u perikli oħrajn u jivvalutaw is-serjetà tagħhom;
- ikollhom ħakma suffiċjenti tal-vettura tagħhom biex ma joħolqux sitwazzjonijiet perikolużi u biex jirreaġixxu b'mod xieraq jekk iseħħu sitwazzjonijiet bħal dawn;
- jikkonformaw mar-regolamenti tat-traffiku fit-toroq, u b'mod partikolari dawk maħsuba biex jipprevjenu aċċidenti fit-toroq u biex iżommu t-traffiku għaddej;
- jindunaw b'xi difetti tekniċi maġġuri fil-vettura tagħhom, b'mod partikolari dawk li jistgħu jkunu ta' perikolu għas-sigurtà, u jaraw li dawn jitrangaw kif suppost;
- iqisu l-fatturi kollha li jaffettwaw l-imgiba fis-sewqan (pereżempju l-alkoħol, l-għeja, vista ħażina, eċċ.) biex iżommu l-użu sħiħ tal-fakultajiet meħtieġa għal sewqan sikur;
- jgħinu jiżguraw is-sigurtà tal-utenti kollha tat-triq, u b'mod partikolari tal-utenti tat-triq vulnerabbli, billi juru rrispett xieraq lejn l-oħrajn;
- ikollhom għarfien suffiċjenti tal-fatturi ta' riskju relatati mal-mezzi ta' mikromobilità;
- ikollhom għarfien suffiċjenti tas-sikurezza relatata mal-użu ta' vetturi li jaħdmu bi fjuwil alternattiv;
- ikollhom biżżejjed għarfien dwar l-użu ta' sistemi avvanzati ta' assistenza għas-sewqan u ta' aspetti oħrajn ta' awtomatizzazzjoni ta' vettura.

L-Istati Membri jistgħu jimplimentaw il-miżuri xierqa sabiex jiżguraw li s-sewwieqa li jkunu tilfu l-għarfien, il-ħiliet u l-imgiba kif deskritti skont il-punti 1 sa 9 ikunu jistgħu jiksbu dan l-għarfien u dawk il-ħiliet mill-ġdid u jkomplu juru l-imgiba meħtieġa sabiex isuqu vettura bil-magna.

ANNEX III

STANDARDS MINIMI TAS-SAĦĦA MENTALI U FIŻIKA GĦAS-SEWQAN TA' VETTURA BIL-MAGNA

DEFINIZZJONIJIET

1. Għall-iskop ta' dan l-Anness, is-sewwieqa għandhom jiġu kklassifikati f'żewġ gruppi:
  - (1) Grupp 1: is-sewwieqa tal-vetturi tal-kategoriji A, A1, A2, AM, B, B1 u BE;
  - (2) Grupp 2: is-sewwieqa tal-vetturi tal-kategoriji C, CE, C1, C1E, D, DE, D1 u D1E.
  - (3) Il-leġiżlazzjoni nazzjonali tista' tipprevedi li d-dispożizzjonijiet stabbiliti f'dan l-Anness għas-sewwieqa tal-Grupp 2 japplikaw għas-sewwieqa tal-vetturi tal-Kategorija B li jużaw il-liċenzja tas-sewqan tagħhom għal skopijiet professjonali (it-taxis, l-ambulanzi, eċċ.).
2. Bl-istess mod, l-applikanti għall-ewwel liċenzja tas-sewqan jew għat-tiġdid tal-liċenzja tas-sewqan jiġu klassifikati fil-grupp li għalih ikunu jappartjenu ladarba tkun inharġet jew iġġeddet il-liċenzja.

EŻAMIJIET MEDIĊI

3. Grupp 1:

L-applikanti għandhom iwettqu awtovalutazzjoni tas-saħħa fiżika u mentali tagħhom għas-sewqan ta' vettura bil-magna.

L-applikanti għandhom ikunu meħtieġa joqogħdu għal eżami mediku jekk isir evidenti, mill-awtovalutazzjoni tas-saħħa fiżika u mentali tagħhom, meta jkunu qegħdin jintemmu l-formalitajiet meħtieġa jew waqt it-testijiet li jridu joqogħdu għalihom qabel ma jiksbu l-liċenzja tas-sewqan, li x'aktarx huma għandhom waħda jew aktar mill-inkapaċitajiet mediċi msemmija f'dan l-Anness.

Is-sewwieqa għandhom ikunu soġġetti għall-istess proċedura meta jiġġeddu l-liċenzji tas-sewqan tagħhom.
4. Grupp 2:

L-applikanti għandhom jgħaddu minn eżamijiet mediċi qabel ma tinħarġilhom liċenzja tas-sewqan għall-ewwel darba, u wara dan, is-sewwieqa għandhom jiġu kkontrollati f'konformità mas-sistema nazzjonali fis-seħħ fl-Istat Membru tar-residenza normali kull meta tiġġedded il-liċenzja tas-sewqan tagħhom
5. L-istandards stabbiliti mill-Istati Membri għall-hruġ jew għal kwalunkwe tiġdid sussegwenti tal-liċenzji tas-sewqan jistgħu jkunu iktar stretti minn dawk stabbiliti f'dan l-Anness.

VISTA

6. L-applikanti kollha għal liċenzja tas-sewqan għandhom jgħaddu minn investigazzjoni xierqa sabiex jiġi żgurat li għandhom akutezza viżiva u kamp viżiv adegwati sabiex isuqu vetturi bil-magna. Fejn ikun hemm raġuni ta' dubju dwar jekk il-vista tal-applikant hijiex adegwata, l-applikant għandu jiġi eżaminat minn awtorità medika kompetenti. F'dan l-eżami għandha tingħata attenzjoni, b'mod partikolari, għal dan li ġej: l-akutezza viżiva, il-kamp viżiv, il-vista waqt l-għabex, is-sensittività

ghad-dija u s-sensittività għall-kuntrast, id-diplopija u funzjonijiet viżivi oħrajn li jistgħu jikkompromettu sewqan sikur.

Għas-sewwieqa tal-grupp 1, il-liċenzjar jista' jiġi kkunsidrat "f'kazijiet individwali eċċezzjonali" fejn l-istandard tal-kamp viżiv jew l-istandard tal-akutezza viżiva ma jkunux jistgħu jiġu ssodisfati iżda jkun hemm raġunijiet biex wiehed jemmen li l-ħruġ ta' liċenzja tas-sewqan għall-applikant ma huwiex se jfikkol is-sikurezza fit-toroq; f'kazijiet bħal dawn, is-sewwieq għandu jgħaddi minn eżami minn awtorità medika kompetenti biex juri li ma hemm l-ebda indeboliment ieħor fil-funzjoni viżiva, inklużi s-sensittività għad-dija u s-sensittività għall-kuntrast u l-vista waqt l-għabex. Is-sewwieq jew l-applikant għandu jkun soġġett għal test Prattiku Pożittiv Imwettaq minn awtorità kompetenti.

Grupp 1:

- (1) L-applikanti għal-liċenzja tas-sewqan jew għat-tiġdid ta' din il-liċenzja għandu jkollhom akutezza viżiva binokulari, bil-lentijiet korrettivi jekk ikun hemm bżonn, ta' mill-inqas 0,5 meta jintużaw iż-żewġ għajnejn flimkien.

Barra minn hekk, il-kamp viżiv orizzontali għandu jkun ta' mhux inqas minn 120 grad, l-estensjoni għandha tkun tal-inqas 50 grad xellug u lemin u 20 grad 'il fuq u 'l isfel. Ma għandux ikun hemm difetti f'raġġ tal-20 grad ċentrali.

Meta tinstab jew tiġi ddikjarata marda progressiva tal-għajnejn, il-liċenzji tas-sewqan jistgħu jinħarġu jew jiġġeddu bil-kundizzjoni li l-applikant isirli eżami regolari minn awtorità medika kompetenti.

- (2) L-applikanti għal-liċenzja tas-sewqan, jew għat-tiġdid ta' tali liċenzja, li jkollhom telf funzjonali totali tal-vista f'għajnejn waħda jew li jużaw għajnejn waħda biss (pereżempju fil-każ tad-diplopija) għandu jkollhom akutezza fil-vista ta' mill-inqas 0,5, bil-lentijiet korrettivi jekk meħtieġa. L-awtorità medika kompetenti għandha tiċċertifika li din il-kundizzjoni ta' vista monokulari kienet ilha teżisti biżżejjed hekk li tippermetti l-adattament u li l-kamp viżiv f'din l-għajn jissodisfa r-rekwiziti stabbiliti fil-punt 6.(1).
- (3) Wara kwalunkwe diplopija żviluppata reċentement jew wara t-telf tal-vista f'għajnejn waħda, għandu jkun hemm perjodu ta' adattament xieraq (pereżempju, 6 xhur), li matulu s-sewqan ma jkunx permess. Wara dan il-perjodu, is-sewqan għandu jkun permess biss wara opinjoni favorevoli minghand esperti tal-vista u tas-sewqan.

Grupp 2:

- (4) L-applikanti għal liċenzja tas-sewqan jew għat-tiġdid ta' tali liċenzja għandu jkollhom akutezza fil-vista, bil-lentijiet korrettivi jekk ikun hemm bżonn, ta' mill-inqas 0,8 fl-aħjar għajn u ta' mill-inqas 0,1 fl-aħjar għajn. Jekk jintużaw lentijiet korrettivi biex jintlaħqu l-valuri ta' 0,8 u 0,1, l-akutezza minima (0,8 u 0,1) għandha tintlaħaq jew b'korrezzjoni permezz ta' nuċċali b'qawwa ta' mhux aktar minn +8 dijopteri, jew bl-għajjnuna ta' lentijiet tal-kuntatt. Il-korrezzjoni trid tiġi ttollerata sew.

Barra minn hekk, il-kamp viżiv orizzontali biż-żewġ għajnejn għandu jkun ta' mhux inqas minn 160 grad, l-estensjoni għandha tkun mill-inqas 70 grad xellug u lemin u 30 grad 'il fuq u 'l isfel. Ma għandux ikun hemm difetti f'raġġ tat-30 grad ċentrali.

Ma għandhomx jinħarġu jew jiġġeddu liċenzji tas-sewqan lill-applikanti jew lis-sewwieqa b'sensittività għall-kuntrast imnaqqsa jew b'diplopja.

Wara telf sostanzjali fil-vista minn għajn waħda, għandu jkun hemm perjodu ta' adattament xieraq (pereżempju 6 xhur), li matulhom il-persuna ma tithalliex issuq. Wara dan il-perjodu, is-sewqan ikun permess biss wara opinjoni favorevoli minghand esperti tal-vista u tas-sewqan.

SMIGH

7. Liċenzji tas-sewqan jistgħu jinħarġu jew jiġġeddu lill-applikanti jew lis-sewwieqa fil-grupp 2 soġġett għall-opinjoni tal-awtoritàjiet mediċi kompetenti; fl-eżamijiet mediċi għandu jittqies b'mod partikolari l-ambitu għall-kumpens.

PERSUNI B'DIŻABILITÀ FIZIKA

8. Ma għandhomx jinħarġu jew jiġġeddu liċenzji tas-sewqan lil applikanti jew lil sewwieqa b'ilmenti jew b'indebolimenti fis-sistema lokomotriċi li jagħmluha perikoluż li jsuqu vettura bil-magna.

Grupp 1:

- (1) Il-liċenzji tas-sewqan, soġġett għal ċerti restrizzjonijiet, jistgħu jinħarġu lil applikanti jew lil sewwieqa b'diżabilità fizika wara l-għoti ta' opinjoni minn awtorità medika kompetenti. Din l-opinjoni għandha tkun ibbażata fuq valutazzjoni medika tal-ilment jew tal-indebolimenti inkwistjoni u, fejn meħtieġ, fuq test Prattiku. Għandha tiġi indikata wkoll liema tip ta' modifika hi meħtieġa għall-vettura u jekk is-sewwieq għandux bżonn juża apparat ortopediku, safejn it-test tal-ħila u tal-imġiba juri li b'dan l-apparat, is-sewqan ma jkunx perikoluż.
- (2) Liċenzji tas-sewqan jistgħu jinħarġu jew jiġġeddu għal kull applikant jew sewwieq b'ilment progressiv bil-kundizzjoni li l-persuna tiġi eżaminata b'mod regolari sabiex jiġi vverifikat li l-persuna tkun għadha kapaċi ssuq il-vettura b'mod kompletament sikur.

Meta d-diżabilità fizika tkun statika, liċenzji tas-sewqan jistgħu jinħarġu jew jiġġeddu mingħajr ma l-applikant ikun soġġett għal eżami mediku regolari.

Grupp 2:

- (3) L-awtorità medika kompetenti għandha tqis kif xieraq ir-riskji u l-perikoli addizzjonali involuti fis-sewqan tal-vetturi koperti mid-definizzjoni għal dan il-grupp.

MARD KARDJOVASKULARI

9. Kundizzjonijiet jew mard kardjovaskulari jistgħu iwasslu għal indeboliment tal-funzjonijiet cerebrali u dan jikkostitwixxi periklu għas-sikurezza fit-toroq. Dawk il-kundizzjonijiet jikkostitwixxu bażi biex jiġu stabbiliti restrizzjonijiet temporanji jew permanenti għas-sewqan.

- (1) Għall-kundizzjonijiet kardjovaskulari li ġejjin, il-liċenzji tas-sewqan jistgħu jinħarġu jew jiġġeddu għal applikanti jew sewwieqa fil-gruppi indikati, wara biss li din il-kundizzjoni tkun giet trattata b'mod effettiv u soġġett għal awtorizzazzjoni medika kompetenti u jekk xieraq, valutazzjoni medika regolari:

- (a) bradiaritmiji (marda tan-nodu tas-sinus u disturbi fil-konduttività) u takiaritmiji (aritmiji supraventrikulari u ventrikulari) bi storja ta' sinkope jew ta' episodji sinkopali minhabba kundizzjonijiet aritmici (applikabbli għall-gruppi 1 u 2);
- (b) bradiaritmiji: marda tan-nodu tas-sinus u disturbi fil-konduttività b'imblukkar atrijsventrikulari (AV) tat-tieni grad Mobitz II, imblukkar AV tat-tielet grad jew imblukkar tal-bundle branch li jalterna (applikabbli għall-grupp 2 biss);
- (c) takiaritmija (aritmiji supraventrikulari u ventrikulari) b'
  - mard tal-qalb strutturali u takikardija ventrikolari (VT) sostnuta (applikabbli għall-gruppi 1 u 2), jew
  - VT polimorfika mhux sostnuta, takikardija ventrikolari sostnuta jew b'indikazzjoni għal defibrillatur (applikabbli għall-grupp 2 biss);
- (d) sintomatiċi ta' anġina (applikabbli għall-gruppi 1 u 2);
- (e) impjantazzjoni jew sostituzzjoni ta' pacemaker permanenti (applikabbli għall-grupp 2 biss);
- (f) impjantazzjoni jew sostituzzjoni ta' defibrillatur jew xokk b' defibrillatur xieraq jew mhux xieraq (applikabbli għall-grupp 1 biss);
- (g) sinkope (telfien mis-sensi temporanju u ton posturali, ikkaratterizzat minn feġġa mgħaġġla, durata qasira, u rkupru spontanju, minhabba ipoperfużjoni ċerebrali globali, li toriġina minn rifless prezunt, minn kawża mhux magħrufa, mingħajr ebda evidenza ta' marda tal-qalb sottostanti)(applikabbli għall-gruppi 1 u 2);
- (h) sindromu koronarju akut (applikabbli għall-gruppi 1 u 2);
- (i) anġina stabbli jekk is-sintomi ma jseħħux b'eżerċizzju ħafif (applikabbli għall-gruppi 1 u 2);
- (j) intervent koronarju perkutanju (PCI) (applikabbli għall-gruppi 1 u 2);
- (k) kirurġija ta' trapjant ta' bypass fl-arterja koronarja (CABG) (applikabbli għall-gruppi 1 u 2);
- (l) puplesija/attakk iskemiku temporanju (TIA) (applikabbli għall-gruppi 1 u 2);
- (m) stenozi sinifikanti tal-arterja karotide (applikabbli għall-grupp 2 biss);
- (n) dijametru massimu tal-aorta li jaqbeż il-5,5 cm (applikabbli għall-grupp 2 biss);
- (o) insuffiċjenza tal-qalb:
  - New York Heart Association (NYHA) I, II, III (applikabbli għall-grupp 1 biss);
  - NYHA I u II dment li l-frazzjoni ta' ħruġ mill-ventrikular tax-xellug tkun minn tal-inqas 35 % (applikabbli għall-grupp 2 biss);
- (p) trapjant tal-qalb (applikabbli għall-gruppi 1 u 2);
- (q) apparat għall-assistenza kardijaka (applikabbli għall-grupp 1 biss);

- (r) kirurgija valvolari tal-qalb (applikabbli għall-gruppi 1 u 2);
  - (s) ipertensjoni malinna (żieda fil-pressjoni tad-demmm sistolika ≥ 180 mmHg jew pressjoni tad-demmm diastolika ≥ 110 mmHg assoċjata ma' hsara imminenti jew progressiva fl-organi) (applikabbli għall-gruppi 1 u 2);
  - (t) pressjoni tad-demmm tal-grad III (pressjoni tad-demmm diastolika ≥ 110 mmHg u/jew pressjoni tad-demmm sistolika ≥ 180 mmHg) (applikabbli għall-grupp 2 biss);
  - (u) mard tal-qalb kongenitali (applikabbli għall-gruppi 1 u 2);
  - (v) kardjomjopatija ipertrofika jekk mingħajr sinkope (applikabbli għall-grupp 1 biss);
  - (w) sindromu ta' QT twil b'sinkope, Torsade des Pointes jew QTc > 500 ms (applikabbli għall-grupp 1 biss).
- (2) Għall-kundizzjonijiet kardjovaskulari li ġejjin, il-liċenzji tas-sewqan ma għandhomx jinħarġu jew jiġġeddu għall-applikanti jew għas-sewwieqa fil-gruppi indikati:
- (a) impjant ta' difibrillatur (applikabbli għall-grupp 2 biss);
  - (b) mard vaskulari periferali — aneurizma aortika toraċika u addominali meta d-dijametru aortiku massimu jkun tali li jippredisponi għal riskju sinifikanti ta' tiċrita f'daqqa u b'hekk avveniment diżabilitanti f'salt (applikabbli għall-grupp 1 u 2);
  - (c) insuffiċjenza tal-qalb:
    - NYHA IV (applikabbli għall-grupp 1 biss);
    - NYHA III u IV (applikabbli għall-grupp 2 biss);
  - (d) apparat għall-assistenza kardijaka (applikabbli għall-grupp 2 biss);
  - (e) mard tal-qalb valvulari b'rifluss aortiku, stenozi aortika, rifluss mitrali jew stenozi mitrali jekk l-abbiltà funzjonanti tkun stmata li hi NYHA IV jew jekk kien hemm episodji sinkopali (applikabbli għall-grupp 1 biss);
  - (f) mard tal-qalb valvulari f'NYHA III jew IV jew bi frazzjoni ta' hrug (EF, ejection fraction) taht il-35 %, stenozi mitrali u ipertensjoni pulmonari severa jew bi stenozi aortika ekokardjografika severa jew stenozi aortika li tikkawża sinkope; għajr għal stenozi aortika severa kompletament asintomatika jekk jiġu ssodisfati r-rekwiziti tat-test tat-tolleranza tal-eżerċizzju (applikabbli għall-grupp 2);
  - (g) kardjomijopatiji strutturali u elettrici — kardjomijopatija ipertrofika bi storja ta' sinkope jew meta jkun preżenti żewġ kundizzjonijiet jew iktar minn dawn li ġejjin: il-ħxuna tal-ħajt tal-ventriku tax-xellug (LV) > 3 cm, takikardija ventrikolari mhux sostnuta, storja familjali ta' mewta f'daqqa, (fl-ewwel grad ta' parentela), l-ebda żieda fil-pressjoni tad-demmm bl-eżerċizzju (applikabbli għall-grupp 2 biss);
  - (h) sindromu ta' QT twila b'sinkope, Torsade des Pointes u QTc > 500 ms (applikabbli għall-grupp 2 biss);
  - (i) sindromu ta' Brugada b'sinkope jew b'mewta kardijaka f'daqqa abortita (applikabbli għall-grupp 1 u 2).

Il-liċenzji tas-sewqan jistgħu jinħarġu jew jiġġeddu f'każijiet eċċezzjonali, diment li dan jiġi ġġustifikat b'opinjoni medika kompetenti u soġġett għal valutazzjoni medika regolari biex ikun żgurat li l-persuna tkun għadha kapaċi ssuq il-vettura b'mod sikur meta jitqiesu l-effetti tal-kundizzjoni medika.

(3) Kardjomijopatiji oħrajn

Ir-riskju ta' avvenimenti diżabilitanti f'daqqa għandu jiġi evalwat f'applikanti jew f'sewwieqa b'kardjomijopatiji deskritti sew (pereżempju kardjomijopatija aritmoġenika fil-ventriku tal-lemin, kardjomijopatija mingħajr kompattazzjoni, takikardja ventrikulari polimorfika katekolamīnergika u sindromu ta' QT qasira) jew b'kardjomijopatiji godda li jistgħu jiġu skoperti. Hija meħtieġa evalwazzjoni bir-reqqa minn speċjalista. Għandhom jitqiesu l-karatteristiċi pronjoſtiċi tal-kardjomijopatija partikolari.

(4) L-Istati Membri jistgħu jillimitaw il-ħruġ jew it-tiġdid ta' liċenzja tas-sewqan għal applikanti jew sewwieqa b'mard kardjovaskulari ieħor.

DIABETES MELLITUS

10. Għall-finijiet tal-punti li ġejjin, japplikaw id-definizzjonijiet li ġejjin:

“ipoglicemija severa” tfisser fejn tkun meħtieġa l-assistenza ta' persuna oħra;

“ipoglicemija rikorrenti” tfisser ipoglicemija severa għat-tieni darba matul perjodu ta' 12-il xahar.

Grupp 1:

(1) Liċenzji tas-sewqan jistgħu jinħarġu jew jiġġeddu lil applikanti jew lil sewwieqa li jbatu minn diabetes mellitus. Meta jkunu qed jiġu kkurati b'medikazzjoni, għandhom ikunu soġġetti għal opinjoni medika awtorizzata u għal rieżami mediku regolari, xieraq għal kull każ, iżda l-intervall ma għandux ikun ta' iktar minn 10 snin.

(2) Applikant jew sewwieq b'diabetu kkurata b'medikazzjoni li ġgorr magħha riskju li tagħti bidu għal ipoglicemija għandu juri fehim tar-riskju tal-ipoglicemija u għandu juri wkoll kontroll xieraq tal-kundizzjoni.

Ma għandhomx jinħarġu jew jiġġeddu liċenzji tas-sewqan lil applikanti jew sewwieqa li għandhom għarfien mhux xieraq tal-ipoglicemija.

Ma għandhomx jinħarġu jew jiġġeddu liċenzji tas-sewqan lil applikanti jew sewwieqa li għandhom ipoglicemija severa rikorrenti, sakemm ma jkollhomx l-appoġġ ta' opinjoni medika kompetenti u valutazzjoni medika regolari. Ma għandhiex tinħareġ jew tiġġedded liċenzja f'każ ta' ipoglicemiji severi rikorrenti waqt li l-persuna tkun imqajjma sa 3 xhur mill-aktar episodju reċenti.

Liċenzji tas-sewqan jistgħu jinħarġu jew jiġġeddu f'każijiet eċċezzjonali, sakemm dan ikun iġġustifikat b'opinjoni medika kompetenti u soġġett għal valutazzjoni medika regolari biex ikun żgurat li l-persuna tkun għadha kapaċi ssuq il-vettura b'mod sikur meta jitqiesu l-effetti tal-kundizzjoni medika.

Grupp 2:

(3) Tista' tingħata kunsiderazzjoni għall-ħruġ/tiġdid ta' liċenzji tal-grupp 2 għal sewwieqa b'diabetes mellitus. Meta jkunu qed jiġu kkurati b'medicina li għandha r-riskju li ġgib l-ipoglicemija (jiġifieri, bl-insulina u b'xi pilloli), għandhom japplikaw il-kriterji li ġejjin:

- (a) ma kien hemm l-ebda avveniment ta' ipoglicemija severa fl-ahhar 12-il xahar;
- (b) is-sewwieq huwa totalment konxju mill-ipoglicemija;
- (c) is-sewwieq irid juri kontroll adegwat tal-kundizzjoni permezz ta' sensuri tal-glukożju fid-demm, pompa tal-insulina, pinna tal-insulina u/jew close loop ibridu, mill-inqas darbtejn kuljum u f'hinijiet rilevanti ghas-sewqan;
- (d) is-sewwieq irid juri fehim tar-riskji tal-ipoglicemija;
- (e) ma hemm l-ebda kumplikazzjoni oħra tad-dijabete li tipprojbixxi s-sewqan.

Barra minn hekk, f'dawk il-kazijiet, tali licenzji għandhom jinħargu soġġetti għall-opinjoni ta' awtorità medika kompetenti u għal rieżami mediku regolari, li jsir f'intervalli ta' mhux iktar minn 3 snin.

- (4) Avveniment ta' ipoglicemija severa waqt li wiehed ikun imqajjem, anke jekk ma jkunx relatat mas-sewqan, għandu jiġi irrapportat u għandu jagħti lok għall-valutazzjoni mill-ġdid tal-istatus tal-licenzja.

MARD NEWROLOĠIKU U S-SINDROMU TA' APNEA OSTRUTTIVA TAL-IRQAD

- 11. Ir-regoli li ġejjin japplikaw għal applikanti b'mard newroloġiku u bis-sindromu ta' apnea ostruttiva tal-irqad.

MARD NEWROLOĠIKU

- (1) Ma għandhomx jinħargu jew jiġġeddu licenzji tas-sewqan lil applikanti jew lil sewwieqa b'mard newroloġiku serju, għajr jekk l-applikazzjoni tkun appoġġata b'opinjoni medika awtorizzata.

Disturbi newroloġiċi assoċjati ma' mard jew ma' interventi kirurġiċi li jaffettwaw is-sistema nervuża ċentrali jew periferali, li jwasslu għal indebolimenti sensorji jew motorili u li jaffettwaw il-bilanċ u l-koordinazzjoni, għandhom jitqiesu kif xieraq fejn ikollhom x'jaqsmu mal-effetti funzjonali tagħhom u r-riskji tal-progressjoni. F'dawn il-kazijiet, il-ħruġ jew it-tiġdid tal-licenzja jistgħu jkunu soġġetti għal valutazzjoni perjodika fil-każ ta' riskju ta' deterjorazzjoni.

SINDROMU TA' APNEA OSTRUTTIVA TAL-IRQAD

- (2) Għall-finijiet tal-punti li ġejjin:
  - “sindromu moderat ta' apnea ostruttiva tal-irqad” tfisser numru ta' apneas u ta' ipopnoeas fis-siegħa (Indiċi Apnea-Hypopnoea) ta' bejn 15 u 29;
  - “sindromu ta' apnea ostruttiva tal-irqad” tfisser Indiċi ta' Apnea-Hypopnoea ta' 30 jew aktar, it-tnejn assoċjati ma' nġhas eċċessiv matul il-jum.
- (3) Applikanti jew sewwieqa suspettati li għandhom sindromu moderat jew sever ta' apnea ostruttiva tal-irqad għandhom jingħataw parir mediku awtorizzat ulterjuri qabel ma' tinħareġ jew qabel ma' tiġġedded licenzja tas-sewqan. Dawn jistgħu jingħataw il-parir biex ma' jsuqux qabel il-konferma tad-dijanjozi.
- (4) Licenzji tas-sewqan jistgħu jinħargu lil applikanti jew lil sewwieqa b'sindromu moderat jew sever ta' apnea ostruttiva tal-irqad li juru kontroll adegwat tal-kundizzjoni tagħhom u konformità ma' kura xierqa u titjib fin-nġhas, jekk ikun hemm, ikkonfermati b'opinjoni medika awtorizzata.

- (5) Applikanti jew sewwieqa b'sindromu moderat jew sever ta' apnea ostruttiva tal-irquad taht kura ghandhom ikunu soggetti ghal riezami mediku perjodiku, f'intervalli li ma jaqbzux it-3 snin ghal sewwieqa tal-grupp 1 u sena ghal sewwieqa tal-grupp 2, bil-ghan li jigi stabbilit il-livell ta' konformita mal-kura, il-htiega li l-kura titkompla u vigilanza tajba fuq bazi kontinwata.

EPILESSIJA

12. Attakki epilettici jew disturbi oħra ghal għarrieda għall-istat ta' koxjenza huma ta' periklu serju għas-sikurezza fit-toroq jekk isehhu meta persuna tkun qiegħda ssuq vettura li taħdem bil-mutur.

Għall-finijiet tal-punti li ġejjin:

“epilessija” tfisser kundizzjoni medika fejn il-persuna kkoncernata kellha żewġ attackki epilettici jew aktar, anqas minn 5 snin 'il bogħod minn xulxin;

“attakk epilettiku pprovokat” tfisser attakk li ġie kkawżat minn fattur rikonoxxut li jista' jigi evitat.

Persuna li kellha attakk inizjali jew izolat jew telfien mis-sensi għandha tingħata l-parir li ma ssuqx. Huwa meħtieġ rapport ta' speċjalista, li fih għandu jistabbilixxi l-perjodu li matulu s-sewqan se jkun ipprojbit u s-segwitu rikjest.

Huwa estremament importanti li jiġu identifikati s-sindromu speċifiku tal-epilessija tal-persuna u t-tip ta' attakk biex tkun tista' ssir evalwazzjoni xierqa tas-sikurezza tas-sewqan tal-persuna (inkluż ir-riskju ta' attackki ulterjuri) u t-terapija xierqa li għandha tingħata. Dan għandu jsir minn newrologu.

Grupp 1:

- (1) Is-sewwieqa vvalutati taht il-grupp 1 bl-epilessija għandu jkollhom il-liċenzja tagħhom riezaminata sakemm ma jkun tahom l-ebda attakk għal mill-inqas 5 snin.

Jekk il-persuna jkollha epilessija, il-kriterji għal liċenzja mingħajr kundizzjoni ma għandhomx jitqiesu li ġew issodisfati. Għandha tingħata notifika lill-awtorità tal-liċenzji.

- (2) Attakk epilettiku pprovokat: l-applikant li jkun kellu tali kundizzjoni minhabba fattur provokattiv rikonoxxut li x'aktarx ma jergax isehh waqt is-sewqan jista' jigi ddikjarat li jista' jsuq fuq bazi individwali, soggett għal opinjoni newrologika (il-valutazzjoni għandha tkun, jekk xieraq, f'konformita ma' taqsimiet rilevanti oħrajn tal-Anness III (pereżempju fil-każ tal-alkoħol jew ta' komorbidità oħra)).
- (3) L-ewwel attakk jew attakk wiehed mhux provokat: l-applikant li kellu l-ewwel attakk epilettiku mhux provokat jista' jigi ddikjarat li jista' jsuq wara perjodu ta' 6 xhur mingħajr attackki, jekk tkun saret valutazzjoni medika xierqa. L-awtoritajiet nazzjonali jistgħu jippermettu lis-sewwieqa b'indikaturi pronjostici tajbin rikonoxxuti jsuqu qabel.
- (4) Telfien iehor mis-sensi: it-telfien mis-sensi għandu jigi vvalutat skont ir-riskju li dan jerga' jsehħ waqt is-sewqan.
- (5) Epilessija: sewwieqa jew applikanti jistgħu jiġu ddikjarati tajbin biex isuqu wara perjodu ta' sena mingħajr attackki ulterjuri.

- (6) Attakki li jseħħu esklussivament waqt l-irqad: applikant jew sewwieq li qatt ma jkun bata minn attakki ħlief waqt l-irqad jista' jiġi ddikjarat tajjeb biex isuk sakemm dawn l-okkorrenzi jkunu ġew stabbiliti għal perjodu li ma għandux ikun inqas mill-perjodu ta' mingħajr attakki meħtieġ għall-epilessija. Jekk iseħħ attakk waqt li wiehed ikun imqajjem, ikun meħtieġ perjodu ta' sena mingħajr avveniment ieħor qabel ma tingħata l-liċenzja (ara "Epilessija", fil-punt 12.(5)).
- (7) Attakki fejn il-koxjenza jew il-kapaċità ta' azzjoni ma jiġux affettwati: l-applikant jew is-sewwieq li qatt ma jkun bata minn attakki ħlief minn attakki fejn intwera esklussivament li la jaffettwaw il-koxjenza u lanqas ma jikkawżaw xi tfixkil funzjonali, jista' jiġi ddikjarat tajjeb biex isuk sakemm dawn l-okkorrenzi jkunu ġew stabbiliti għal perjodu li ma għandux ikun inqas mill-perjodu ta' mingħajr attakki meħtieġ għall-epilessija. Jekk iseħħ xi tip ta' attakk ieħor, ikun meħtieġ perjodu ta' sena mingħajr avveniment ieħor qabel ma tingħata l-liċenzja (ara "Epilessija" fil-punt 12(5)).
- (8) Attakki minhabba tibdil jew tnaqqis tat-terapija kontra l-epilessija li jkun sar b'istruzzjonijiet ta' tabib: il-pazjent jista' jingħata l-parir li ma għandux isuk mill-bidu tal-perjodu tal-irtirar 'il quddiem għal perjodu ta' 6 xhur wara li titwaqqaflu l-kura. Attakki li jseħħu waqt tibdil jew irtirar ta' medikazzjoni b'istruzzjonijiet ta' tabib jeħtieġu 3 xhur mingħajr sewqan jekk terġa' tinbeda l-kura li kienet effettiva qabel.
- (9) Wara kirurgija ta' kura għall-epilessija: ara "Epilessija" fil-punt 12.(5).

Grupp 2:

- (10) L-applikant għandu jkun mingħajr medicina kontra l-epilessija għall-perjodu meħtieġ mingħajr attakki. Għandu jkun twettaq segwitu mediku xieraq. Investigazzjoni newroloġika estensiva għandha tkun uriet li la hemm patoloġija ċerebrali rilevanti u lanqas xi attività epilettika fuq l-elettroencefalogramma (EEG). Wara l-episodju akut, għandhom isiru EEG u valutazzjoni newroloġika xierqa.
- (11) Attakk epilettiku pprovokat: l-applikant li kellu attakk epilettiku provokat minhabba fattur provokattiv rikonoxxut li x'aktarx li ma jergax iseħħ waqt li jkun qed isuk jista' jiġi ddikjarat li jista' jsuk fuq bażi individwali, soġġett għal opinjoni newroloġika. Wara l-episodju akut, għandhom isiru EEG u valutazzjoni newroloġika xierqa.

Persuna b'leżjoni strutturali intracerebrali li għandha riskju akbar ta' attakki ma għandhiex tkun tista' ssuk vetturi tal-grupp 2 sakemm ir-riskju tal-epilessija ma jkunx niżel għal mill-inqas 2 % kull sena. Il-valutazzjoni għandha tkun, jekk xieraq, f'konformità mat-taqsimiet rilevanti l-oħrajn tal-Anness III (perezempju fil-każ tal-alkohol).
- (12) L-ewwel attakk jew attakk wiehed mhux provokat: l-applikant li sofru l-ewwel attakk ta' epilessija mhux provokat jista' jiġi ddikjarat li jista' jsuk meta jgħaddu 5 snin mingħajr attakki ulterjuri mingħajr l-ghajjnuna ta' medičini kontra l-epilessija, jekk tkun saret valutazzjoni newroloġika xierqa. L-awtoritajiet nazzjonali jistgħu jippermettu lis-sewwieqa b'indikaturi pronjostici tajbin rikonoxxuti jsuku qabel.

- (13) Telfien iehor mis-sensi: it-telfien mis-sensi għandu jiġi vvalutat skont ir-riskju li dan jerga' jseħh waqt is-sewqan. Ir-riskju li jerga' jseħh għandu jkun ta' 2 % kull sena jew inqas.
- (14) Epilessija: Għandhom jgħaddu 10 snin mingħajr attacki ulterjuri mingħajr l-għajnuna ta' mediċini kontra l-epilessija. L-awtoritajiet nazzjonali jistgħu jippermettu lis-sewwieqa b'indikaturi pronjostiċi tajbin rikonoxxuti jsuqu qabel. Dan għandu japplika wkoll f'każ ta' "epilessija ġuvenili".
- Ċerti disturbi (pereżempju malformazzjoni arterjovenuża jew emorraġija intraċerebrali) jgħolqu riskju akbar ta' attacki, anke jekk l-attacki jkunu għadhom ma seħħux. F'sitwazzjoni bħal din, għandha titwettaq valutazzjoni minn awtorità medika kompetenti; ir-riskju li jkun hemm attack għandu jkun ta' 2 % kull sena jew inqas biex il-liċenzjar ikun permess.

DIŻABILITÀ MENTALI

13. Ir-regoli li ġejjin japplikaw għal applikanti jew sewwieqa b'diżabilità mentali jew intellettuali.

Grupp 1:

- (1) Ma għandhomx jinħarġu jew jiġġeddu liċenzji tas-sewqan lil applikanti jew lil sewwieqa bi:
- (a) diżabilità mentali serja, kemm jekk kongenitali jew minħabba mard, trawma jew operazzjonijiet newrokirurgiċi;
  - (b) indeboliment intellettuali gravi;
  - (c) problemi severi fl-imġiba, problemi ta' mġiba marbuta mal-anzjanità; jew diżabilitajiet fil-personalità li jwasslu għal indeboliment serju fil-gudizzju, fl-imġiba jew fl-adattabilità,

għajr jekk l-applikazzjoni tagħhom tkun appoġġata minn opinjoni medika awtorizzata u, jekk meħtieġ, soġġetta għal verifiki mediċi regolari.

Grupp 2:

- (2) L-awtorità medika kompetenti għandha tqis kif xieraq ir-riskji u l-perikoli addizzjonali involuti fis-sewqan tal-vetturi koperti mid-definizzjoni għal dan il-grupp.

ALKOHOLO

14. Il-konsum tal-alkoħol jikkostitwixxi perikolu maġġuri għas-sikurezza fit-toroq. Minħabba d-daqs tal-problema, il-professjoni medika trid tkun viġilanti ħafna.

Grupp 1:

- (1) Ma għandhomx jinħarġu jew jiġu mġedda liċenzji tas-sewqan lil, applikanti jew sewwieqa li huma dipendenti fuq l-alkoħol jew li ma jistgħux iżommu lura milli jixorbu u jsuqu sakemm ma jiġux applikati restrizzjonijiet xierqa permezz tal-użu ta' teknoloġiji li jippermettu li d-dipendenza tiġi kkompensata (pereżempju, permezz tal-użu obbligatorju ta' tagħmir li jidentifika l-użu tal-alkoħol).

Wara perjodu vverifikat ta' żmien ta' astinenza u soġġett għal opinjoni medika awtorizzata u spezzjonijiet mediċi regolari, liċenzji tas-sewqan jistgħu jinħarġu

jew jiġgeddu lil applikanti jew lil sewwieqa li fl-imghoddi kienu dipendenti fuq l-alkoħol mingħajr aktar restrizzjonijiet.

Grupp 2:

- (2) L-awtorità medika kompetenti għandha tqis kif xieraq ir-riskji u l-perikoli addizzjonali involuti fis-sewqan tal-vetturi koperti mid-definizzjoni għal dan il-grupp.

DROGI U PRODOTTI MEDIĊINALI

15. Ir-regoli li ġejjin japplikaw għad-drogi u għall-prodotti mediċi.

Abbuż:

- (1) Ma għandhomx jinħarġu jew jiġgeddu liċenzji tas-sewqan lil applikanti jew lil sewwieqa li huma dipendenti fuq sustanzi psikotropiċi jew li ma humiex dipendenti fuq dawn is-sustanzi iżda jabbużaw minnhom regolarment, tkun xi tkun il-kategorija tal-liċenzja mitluba.

Użu regolari:

Grupp 1:

- (2) Ma għandhomx jinħarġu jew jiġgeddu liċenzji tas-sewqan lil applikanti jew lil sewwieqa li jużaw regolarment sustanzi psikotropiċi, tkun xi tkun l-għamla tagħhom, li jistgħu jfixxlu l-kapaċità tagħhom li jsuqu b'mod sikur meta l-kwantitajiet assorbiti jkunu tali li jkollhom effett avvers fuq is-sewqan. Dan għandu japplika għall-prodotti mediċinali l-oħrajn kollha jew għal kombinamenti ta' prodotti mediċinali li jaffettwaw il-kapaċità tas-sewqan.

Grupp 2:

- (3) L-awtorità medika kompetenti għandha tqis kif xieraq ir-riskji u l-perikoli addizzjonali involuti fis-sewqan tal-vetturi koperti mid-definizzjoni għal dan il-grupp.

DISTURBI FIL-KLIEWI

16. Ir-regoli li ġejjin japplikaw għall-applikanti b'disturbi fil-kliewi.

Grupp 1:

- (1) Jistgħu jinħarġu jew jiġgeddu liċenzji tas-sewqan lil applikanti jew lil sewwieqa b'indeboliment sever tal-kliewi soġġett għal opinjoni medika awtorizzata u spezzjonijiet mediċi regolari.

Grupp 2:

- (2) Għajr f'każijiet eċċezzjonali ġġustifikati kif xieraq b'opinjoni medika awtorizzata, u soġġett għal spezzjonijiet mediċi regolari, ma jistgħux jinħarġu jew jiġgeddu liċenzji tas-sewqan lil applikanti jew lil sewwieqa b'defiċjenza renali serja u irriversibbli.

DISPOŻIZZJONIJET MIXXELLANJI

17. Id-dispożizzjonijiet li ġejjin jitqiesu bħala mixxellanji.

Grupp 1:

- (1) Soġġett għal opinjoni medika awtorizzata u, jekk meħtieġa, spezzjonijiet mediċi regolari, jistgħu jinħarġu jew jiġgeddu liċenzji tas-sewqan lil applikanti

jew lil sewwieqa li kellhom trapjant ta' organu jew trapjant artifiċjali li jaffettwa l-kapaċità fis-sewqan.

Grupp 2:

- (2) L-awtorità medika kompetenti għandha tqis kif xieraq ir-riskji u l-perikoli addizzjonali involuti fis-sewqan tal-vetturi koperti mid-definizzjoni għal dan il-grupp.

Bħala regola ġenerali, meta l-applikanti jew is-sewwieqa jkollhom xi disturb li ma huwiex imsemmi fil-punti ta' dan l-Anness iżda x'aktarx li jkun jew jirrizulta f'inkapaċità funzjonali li taffettwa s-sigurtà fis-sewqan, ma għandhomx jinħarġu jew jiġġeddu liċenzji tas-sewqan għajr jekk l-applikazzjoni tkun appoggata b'opinjoni medika awtorizzata u, jekk meħtieġ, tkun soġġetta għal spezzjonijiet mediċi regolari.

ANNEX IV

STANDARDS MINIMI GHAL PERSUNI LI JWETTQU TESTIJET PRATTIĊI TAL-LIĊENZJI TAS-SEWQAN

1. Kwalifiki mehtieġa għall-eżaminaturi tas-sewqan

- (1) Persuna awtorizzata twettaq valutazzjonijiet prattiċi f'vettura bil-magna tal-prestazzjoni tas-sewqan ta' kandidat għandu jkollha għarfien, ħiliet u fehim relatati mas-sugġetti elenkati fil-punti 1.(2) sa 1.(6).
- (2) Il-kompetenzi ta' eżaminatur għandhom ikunu rilevanti għall-valutazzjoni tal-prestazzjoni ta' kandidat li jkun qed ifittex li jikseb liċenzja tas-sewqan li għaliha jkun qiegħed qed isir it-test tas-sewqan.
- (3) Għarfien u fehim tas-sewqan u l-valutazzjoni:
  - (a) teorija tal-imġiba fis-sewqan;
  - (b) rikonixxment tal-periklu u l-evitar ta' aċċidenti;
  - (c) is-sillabu li jirfed l-istandards tat-test tas-sewqan;
  - (d) ir-reqwiziti tat-test tas-sewqan;
  - (e) il-leġiżlazzjoni rilevanti dwar it-toroq u t-traffiku, inklużi l-leġiżlazzjoni rilevanti tal-Unjoni u nazzjonali u l-linji gwida interpretattivi;
  - (f) valutazzjoni tat-teorija u tat-tekniki;
  - (g) sewqan difensiv.
- (4) Valutazzjoni tal-ħiliet:
  - (a) kapaċità li josserva, jimmonitorja u jevalwa b'mod akkurat il-prestazzjoni generali ta' applikant, fir-rigward b'mod partikolari ta':
  - (b) rikonoxximent korrett u sħiħ ta' sitwazzjonijiet ta' periklu;
  - (c) identifikazzjoni akkurata tal-kawżi u tal-konsegwenzi probabbli ta' tali sitwazzjonijiet;
  - (d) kisba ta' kompetenza u rikonoxximent ta' żbalji;
  - (e) uniformità u konsistenza fil-valutazzjoni;
  - (f) kapaċità li jassorbi informazzjoni malajr u li jislet punti ewlenin;
  - (g) kapaċità li jħares 'il quddiem, jidentifika problemi potenzjali u jiżviluppa strateġiji sabiex jindirizzahom;
  - (h) jipprovdi feedback f'waqtu u kostruttiv.
- (5) Ħiliet personali tas-sewqan:

Persuna awtorizzata twettaq test prattiku għal kategorija ta' liċenzja tas-sewqan għandha tkun kapaċi ssuq bi standard għoli b'mod konsistenti dik it-tip ta' vettura bil-magna.
- (6) Kwalità tas-servizz:
  - (a) stabbiliment u komunikazzjoni ta' x'inhum mistenni mill-kandidat matul it-test;

- (b) komunikazzjoni ċara, b'kontenut, stil u lingwa adatti għall-udjenza u għall-kuntest u indirizzar ta' mistoqsijiet mill-kandidati;
  - (c) jiġi pprovdut feedback ċar dwar ir-rizultati tat-test;
  - (d) trattament tal-kandidati kollha b'mod rispettuż u mingħajr diskriminazzjoni.
- (7) Għarfien dwar it-teknika u l-fizika tal-vetturi:
- (a) għarfien dwar it-teknika tal-vetturi bħall-istering, it-tajers, il-brejkijiet, id-dwal, speċjalment għal muturi u vetturi tqal;
  - (b) sikurezza waqt it-tagħbija;
  - (c) għarfien dwar il-fizika tal-vetturi bħall-veloċità, il-frizzjoni, id-dinamika, l-enerġija.
- (8) Sewqan b'mod effiċjenti fl-użu tal-fjuwil/enerġija u favur l-ambjent.

2. Kundizzjonijiet ġenerali

- (1) Eżaminatur tas-sewqan tal-kategorija B:
- (a) għandu jkollu liċenzja tal-kategorija B għal mill-inqas 3 snin;
  - (b) għandu jkollu mill-inqas 23 sena;
  - (c) għandu jkun temm b'suċċess il-kwalifika inizjali prevista fil-punt 3 ta' dan l-Anness u sussegwentement segwa l-assigurazzjoni tal-kwalità u l-arrangamenti ta' taħriġ perjodiku kif previst fil-punt 4 ta' dan l-Anness;
  - (d) għandu jkun temm edukazzjoni vokazzjonali li twassal mill-inqas għat-tlestija tal-livell 3 kif stabbilit fil-Klassifikazzjoni Standard Internazzjonali tal-Edukazzjoni (ISCED)¹;
  - (e) ma għandux ikun impjegat fl-istess żmien bhala għalliem tas-sewqan kummerċjali fi skola tas-sewqan.
- (2) Eżaminatur tas-sewqan għall-kategoriji l-oħrajn:
- (a) għandu jkollu liċenzja tas-sewqan fil-kategorija konċernata jew ikollu għarfien ekwivalenti permezz ta' kwalifika professjonali adegwata;
  - (b) għandu jkun temm b'suċċess il-kwalifika inizjali prevista fil-punt 3 ta' dan l-Anness u sussegwentement segwa l-assigurazzjoni tal-kwalità u l-arrangamenti ta' taħriġ perjodiku kif previst fil-punt 4 ta' dan l-Anness;
  - (c) għandu jkun eżaminatur tas-sewqan kwalifikat tal-kategorija B għal mill-inqas 3 snin; dan il-perjodu jista' jiġi rrinunzjat sakemm l-eżaminatur inkwistjoni jkun jista' jipprovi evidenza ta':
    - (i) mill-inqas 5 snin ta' sewqan fil-kategorija kkonċernata, jew
    - (ii) valutazzjoni teoretika u prattika tal-ħila tas-sewqan ta' standard oġġla minn dak meħtieġ biex tinkiseb liċenzja tas-sewqan u b'hekk dan ir-rekwiżit ma jkunx meħtieġ,

¹ [https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=International_Standard_Classification_of_Education_\(ISCED\)#Implementati_on_of_ISCED_2011_.28levels_of_education.29](https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=International_Standard_Classification_of_Education_(ISCED)#Implementati_on_of_ISCED_2011_.28levels_of_education.29)

- (d) għandu jkun temm edukazzjoni vokazzjonali li twassal mill-inqas għat-tlestija tal-livell 3 kif stabbilit fil-Klassifikazzjoni Standard Internazzjonali tal-Edukazzjoni (ISCED);
  - (e) ma għandux ikun impjegat fl-istess żmien bhala għalliem tas-sewqan kummerċjali fi skola tas-sewqan.
- (3) Ekwivalenzi
- (a) L-Istati Membri jistgħu jawtorizzaw eżaminatur biex iwettaq testijiet tas-sewqan għall-kategoriji AM, A1, A2 u A meta jgħaddi mill-kwalifika inizjali preskritta fil-punt 3 għal waħda minn dawk il-kategoriji.
  - (b) L-Istati Membri jistgħu jawtorizzaw eżaminatur biex iwettaq testijiet tas-sewqan għall-kategoriji C1, C, D1 u D meta jgħaddi mill-kwalifika inizjali preskritta fil-punt 3 għal waħda minn dawk il-kategoriji.
  - (c) L-Istati Membri jistgħu jawtorizzaw eżaminatur biex iwettaq testijiet tas-sewqan għall-kategoriji BE, C1E, CE, D1E u DE meta jgħaddi mill-kwalifika inizjali preskritta fil-punt 3 għal waħda minn dawk il-kategoriji.

3. Kwalifika inizjali

- (1) Tahriġ inizjali
- (a) Qabel ma persuna tkun awtorizzata twettaq testijiet tas-sewqan, dik il-persuna għandha tlesti b'mod sodisfaċenti tali programm ta' tahriġ kif Stat Membru jista' jispeċifika sabiex ikollha l-kompetenzi stabbiliti fil-punt 1.
  - (b) L-Istati Membri għandhom jiddeterminaw jekk il-kontenut ta' kwalunkwe programm ta' tahriġ partikolari huwiex relatat ma' awtorizzazzjoni għat-twettiq ta' testijiet tas-sewqan għal kategorija waħda ta' liċenzja tas-sewqan, jew għal aktar minn waħda.
- (2) Eżamijiet
- (a) Qabel ma persuna tkun awtorizzata twettaq testijiet tas-sewqan, dik il-persuna għandha turi standard sodisfaċenti ta' għarfien, fehim, ħiliet u kapacità fir-rigward tas-sugġetti elenkati fil-punt 1.
  - (b) L-Istati Membri għandhom joperaw proċess ta' eżami li jivvaluta, b'mod pedagogikament xieraq, il-kompetenzi tal-persuna kif definiti taht il-punt 1, b'mod partikolari l-punt 1.(4). Il-proċess ta' eżami għandu jkun aċċessibbli² u għandu jinkludi kemm element teoretiku kif ukoll element Prattiku. Fejn xieraq, tista' tintuża valutazzjoni bbażata fuq il-kompjuter. Id-dettalji dwar in-natura u t-tul ta' kwalunkwe test u valutazzjoni fl-eżami għandhom ikunu fid-diskrezzjoni tal-Istati Membri individwali.
  - (c) L-Istati Membri għandhom jiddeterminaw jekk il-kontenut ta' kwalunkwe eżami partikolari huwiex relatat ma' awtorizzazzjoni għat-twettiq ta' testijiet tas-sewqan għal kategorija waħda ta' liċenzja tas-sewqan, jew għal aktar minn waħda.

4. Assigurazzjoni tal-kwalità u tahriġ perjodiku

---

² F'konformità mar-rekwiziti ta' aċċessibilità stabbiliti fl-Att Ewropew dwar l-Aċċessibilità, id-Direttiva (UE) 2019/882 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-17 ta' April 2019 dwar ir-rekwiziti ta' aċċessibilità għall-prodotti u għas-servizzi.

- (1) Assigurazzjoni tal-kwalità
- (a) L-Istati Membri għandu jkollhom fis-seħh arranġamenti ta' assigurazzjoni tal-kwalità biex jiżguraw iż-żamma tal-istandards tal-eżaminaturi tas-sewqan.
  - (b) L-arranġamenti għall-assigurazzjoni tal-kwalità għandhom jinvolvu s-supervizjoni tal-eżaminaturi fuq ix-xogħol, it-taħriġ ulterjuri u l-akkreditazzjoni mill-ġdid tagħhom, l-iżvilupp professjonali kontinwat tagħhom, u permezz ta' rieżami perjodiku tar-riżultati tat-testijiet tas-sewqan li jkunu wettqu.
  - (c) L-Istati Membri għandhom jipprevedu li kull eżaminatur ikun soġġett għal supervizjoni annwali fejn irid isir użu mill-arranġamenti ta' assigurazzjoni tal-kwalità elenkati fil-punt 4.(1).(b). Barra minn hekk, l-Istati Membri għandhom jipprevedu li kull eżaminatur jiġi osservat iwettaq it-testijiet darba kull 5 snin, għal perjodu minimu kumulattiv ta' mill-inqas nofs jum, fejn tkun tista' ssir l-osservazzjoni ta' bosta testijiet. Meta jiġu identifikati kwistjonijiet, għandha tiġi implimentata azzjoni korrettiva. Għal dan il-għan, il-persuna li twettaq is-supervizjoni għandha tkun awtorizzata mill-Istat Membru kkonċernat.
  - (d) L-Istati Membri jistgħu jipprevedu li fejn eżaminatur ikun awtorizzat li jwettaq testijiet tas-sewqan f'aktar minn kategorija waħda, jekk jissodisfa r-rekwizit ta' supervizjoni fir-rigward ta' testijiet għal kategorija waħda dan jimplika li jissodisfa r-rekwizit għal aktar minn kategorija waħda.
  - (e) Ix-xogħol tal-eżami tas-sewqan għandu jiġi mmonitorjat u ssorveljat minn korp awtorizzat mill-Istat Membru, biex tiġi żgurata l-applikazzjoni korretta u konsistenti tal-valutazzjoni.
- (2) Taħriġ perjodiku
- (a) L-Istati Membri għandhom jipprevedu li, sabiex jibqgħu awtorizzati, l-eżaminaturi tas-sewqan, irrispettivament min-numru ta' kategoriji li għalihom huma akkreditati, jimpenjaw ruħhom li jagħmlu:
    - (i) taħriġ perjodiku regolari minimu ta' 4 ijiem b'kollox, għal kull perjodu ta' sentejn sabiex:
      - ikomplu bi u jgeddu l-għarfien u l-ħiliet ta' eżaminatur meħtieġa;
      - jiżviluppaw kompetenzi ġodda li jkunu saru essenzjali sabiex jeżerċitaw il-professjoni tagħhom;
      - jiżguraw li l-eżaminaturi jkomplu jwettqu t-testijiet għal standard ġust u uniformi;
    - (ii) taħriġ perjodiku minimu ta' mill-inqas 5 ijiem b'kollox għal kull perjodu ta' 5 snin sabiex:
      - jiżviluppaw u jzommu l-ħiliet prattiċi meħtieġa fis-sewqan.
  - (b) L-Istati Membri għandhom jieħdu l-miżuri xierqa biex jiżguraw li jingħata taħriġ speċifiku fil-pront lil dawk l-eżaminaturi li nstabu li kienu qed jaħdmu hażin hafna mis-sistema ta' assigurazzjoni tal-kwalità fis-seħh.
  - (c) In-natura tat-taħriġ perjodiku tista' tiegħu l-forma ta' għoti ta' informazzjoni, taħriġ fil-klassi, apprendiment konvenzjonali jew elettroniku, u tista' ssir fuq bażi individwali jew fi grupp. Din tista' tinkludi tali akkreditazzjoni mill-ġdid tal-istandards skont kif l-Istati Membri jqisu xieraq.

- (d) L-Istati Membri jistgħu jipprevedu li fejn eżaminatur ikun awtorizzat li jwettaq testijiet tas-sewqan f'aktar minn kategorija waħda, jekk jissodisfa r-rekwiżit ta' taħriġ perjodiku fir-rigward ta' testijiet għal kategorija waħda, dan jimplika li jissodisfa r-rekwiżit għal aktar minn kategorija waħda, diment li l-kundizzjoni stabbilita fil-punt 4.(2) il-punt (e) tkun issodisfata.
- (e) Meta eżaminatur ma jkunx wettaq testijiet għal kategorija f'perjodu ta' 24 xahar, l-eżaminatur għandu jagħmel valutazzjoni mill-ġdid xierqa qabel ma jithalla jwettaq testijiet tas-sewqan relatati ma' dik il-kategorija. Dik il-valutazzjoni mill-ġdid tista' ssir bħala parti mir-rekwiżit stabbilit fil-punt 4.(2) punt (a).

5. Drittijiet miksuba

- (1) L-Istati Membri jistgħu jippermettu lil persuni awtorizzati jwettqu testijiet tas-sewqan immedjatament qabel ma daħlu fis-seħħ id-dispożizzjonijiet tad-Direttiva 2006/126/KE biex ikomplu jagħmlu testijiet tas-sewqan, minkejja li ma kinux awtorizzati f'konformità mal-kundizzjonijiet ġenerali fil-punt 2 jew il-proċess tal-kwalifika inizjali stabbilit fil-punt 3.
- (2) Dawn l-eżaminaturi għandhom, madankollu, ikunu soġġetti għal superviżjoni regolari u għal arranġamenti ta' assigurazzjoni tal-kwalità stabbiliti fil-punt 4.

ANNEX V

REKWIŻITI MINIMI GHAT-TAHRIG U L-ITTESTJAR GHAL KOMBINAZZJONIJIET KIF DEFINITI FL-ARTIKOLU 6(1), PUNT (C), IT-TIENI INĊIŻ, IT-TIENI SUBPARAGRAFU

1. L-Istati Membri għandhom jieħdu l-mizuri meħtieġa sabiex:
  - (a) japprovaw u jissorveljaw it-taħriġ previst fil-punt (d) tal-Artikolu 10(1); jew,
  - (b) jorganizzaw it-test tal-ħila u tal-imġiba previst fil-punt (d) tal-Artikolu 10(1).
2. It-tul tat-taħriġ għas-sewwieqa għandu jkun mill-inqas 7 sigħat.
3. Il-kontenut tat-taħriġ tas-sewwieqa

It-taħriġ tas-sewwieqa għandu jkopri l-għarfien, il-ħiliet u l-imġiba kif deskritt fil-punti 2 u 7 tal-Anness II. Għandha tingħata attenzjoni partikolari għad-dinamika tal-moviment tal-vettura, għall-kriterji tas-sikurezza, għall-vettura tat-trattur u t-trejler (mekkaniżmu tal-akkoppjar), għat-tagħbija korretta u għall-fittings tas-sikurezza.

Għandu jiġi inkluż komponent Prattiku li għandu jinkludi l-eżerċizzji li ġejjin: aċċellerazzjoni, deċellerazzjoni, riversjar, ibbrejkjar, distanza ta' waqfien, bidla fil-karreġġjata, ibbrejkjar/azzjoni evażiva, tbandil tat-trejler, dizakkoppjar minn u akkoppjar mill-ġdid ta' trejler mal-vettura bil-mutur tiegħu, ipparkjar.

Kull parteċipant fit-taħriġ għandu jwettaq il-komponent Prattiku u għandu juri l-ħiliet u l-imġiba tiegħu fit-toroq pubbliċi.

Il-kombinazzjonijiet ta' vetturi użati għat-taħriġ għandhom jaqgħu fil-kategorija tal-parteċipanti tal-liċenzja tas-sewqan li jkunu applikaw għaliha.
4. It-tul u l-kontenut tat-test tal-ħila u tal-imġiba

It-tul tat-test u d-distanza vjaġġata għandhom ikunu biżżejjed biex jiġu vvalutati l-ħila u l-imġiba stipulati fil-punt 3.

ANNEX VI

REKWIŻITI MINIMI GĦAT-TAĦRIĠ U L-ITTESTJAR GĦAL MUTURI FIL-KATEGORIJA A (AĊĊESS PROGRESSIV)

1. L-Istati Membri għandhom jiehdu l-mizuri meħtieġa sabiex:
  - (a) japprovaw u jissorveljaw it-taħriġ previst fl-Artikolu 10(1), il-punt (c); jew,
  - (b) jorganizzaw it-test tal-ħila u tal-imġiba previst fl-Artikolu 10(1), il-punt (c).
2. It-tul tat-taħriġ għas-sewwieqa għandu jkun mill-inqas 7 sigħat.
3. Il-kontenut tat-taħriġ tas-sewwieqa
It-taħriġ tas-sewwieqa għandu jinkludi l-aspetti kollha koperti fil-punt 6 tal-Anness II.
Kull parteċipant għandu jwettaq il-komponenti prattiċi tat-taħriġ u għandu juri l-ħiliet u l-imġiba tiegħu fit-toroq pubbliċi.
Il-muturi użati għat-taħriġ għandhom ikunu dawk li jaqgħu fil-kategorija ta' liċenzja tas-sewqan li għaliha jkun applikaw il-parteeipanti.
4. It-tul u l-kontenut tat-test tal-ħila u tal-imġiba
It-tul tat-test u d-distanza vjaġġata jridu jkun suffiċjenti sabiex jiġu vvalutati l-ħiliet u l-imġiba stabbiliti fil-punt 3 ta' dan l-Anness.

ANNEX VII

TABELLA TA' KORRELAZZJONI

Direttiva 2006/126/KE	Regolament (KE) Nru 383/2012	Direttiva Ġdida
-		Artikolu 1
-		Artikolu 2 (1), (2), (3) u (12)
-		Artikolu 3(1), (2), (3), (4), (5) u (7)
Artikolu 1(1)		Artikolu 4(1)
Artikolu 1(2)		Artikolu 4(5) l-ewwel subparagrafu
Artikolu 1(3) l-ewwel subparagrafu		Artikolu 4(5), it-tieni subparagrafu, l-ewwel sentenza
Artikolu 1(3) it-tieni subparagrafu		Artikolu 4(5), it-tieni subparagrafu, it-tieni sentenza
Artikolu 1(3) it-tielet subparagrafu		Artikolu 4(8)
Artikolu 1(4)		-
Artikolu 2(1)		Artikolu 3(6)
Artikolu 2(2)		Artikolu 4(3)
Artikolu 3(1)		Artikolu 4(2) l-ewwel subparagrafu
Artikolu 3(2)		Artikolu 4(2) it-tieni subparagrafu

Artikolu 3(3)		Artikolu 4(4)
-		Artikolu 4(6) u 4(7) l-ewwel u t-tieni subparagrafi
-		Artikolu 5
Artikolu 4(1) l-ewwel sentenza		Artikolu 6(1)
Artikolu 4(1) it-tieni sentenza		Artikolu 7(1), (2) (3) u (5)
Artikolu 4(2), test introdutturju Artikolu 4(2) l-ewwel subparagrafu		Artikolu 6(1) punt (a), test introdutturju Artikolu 6(1) punt (a) l-ewwel subparagrafu
Artikolu 4(2) l-ewwel inċiż		Artikolu 6(1) punt (a) l-ewwel u t-tieni inċiż Artikolu 2(5) u (6)
Artikolu 4(2) it-tieni inċiż Artikolu 4(3) punt (a) it-tielet inċiż Artikolu 4(4) punt (a) it-tieni inċiż		Artikolu 7(1), punt (a)
Artikolu 4(3), test introdutturju		
Artikolu 4(3) l-ewwel inċiż		Artikolu 2(8)
Artikolu 4(3) it-tieni inċiż		Artikolu 2(9)
Artikolu 4(3) punt (a), test introdutturju Artikolu 4(3) punt (a) l-ewwel u t-tieni inċiż		Artikolu 6(1) punt (b)(i) Artikolu 6(1) punt (b) (i) l-ewwel u t-tieni inċiż
Artikolu 4(3), punt (b), test introdutturju Artikolu 4(3) punt (b) l-ewwel inċiż		Artikolu 6(1) punt (b) (ii) Artikolu 6(1) punt (b) (ii) l-ewwel inċiż

Artikolu 4(3) punt (b) it-tieni inċiż		
Artikolu 4(4) punt (b) il-ħames subparagrafu		
Artikolu 4(4) punt (c) it-tieni inċiż		
Artikolu 4(4) punt (e) it-tielet inċiż		Artikolu 7(1) punt (b)
Artikolu 4(3) punt (c) test introdutturju		Artikolu 6(1) punt (b) (iii)
Artikolu 4(3) punt (c) (i) test introdutturju		Artikolu 6(1) punt (b) (iii) l-ewwel inċiż
Artikolu 4(3) punt (c) (ii) test introdutturju		Artikolu 6(1) punt (b) (iii) it-tieni inċiż
Artikolu 4(3) punt (c) (i) l-ewwel inċiż		Artikolu 7(1) punt (c) (i)
Artikolu 4(3) punt (c) (ii) l-ewwel inċiż		Artikolu 7(1), punt (c) (ii)
Artikolu 4(4), test introdutturju		Artikolu 6(1)(c) test introdutturju
Artikolu 4(4) l-ewwel inċiż		Artikolu 2(10)
Artikolu 4(4) it-tieni inċiż		-
Artikolu 4(4) punt (a), test introdutturju		Artikolu 6(1) punt (c) (i) test introdutturju
Artikolu 4(4) punt (a) l-ewwel inċiż		Artikolu 6(1) punt (a) it-tieni inċiż Artikolu 2(7) Artikolu 6(1) punt (c) (i) Artikolu 2(11)
Artikolu 4(4) punt (a) it-tielet inċiż		Artikolu 6(1) punt (c) (i) it-tieni subparagrafu
-		Artikolu 6(1) punt (c) (i) it-tielet subparagrafu
Artikolu 4(4), punt (b), test introdutturju		
Artikolu 4(4) punt (b) l-ewwel subparagrafu sar-raba' subparagrafu		Artikolu 6(1), punt (c) (ii) Artikolu 6(1) punt (c) (ii) l-ewwel subparagrafu sar-raba' paragrafu

Artikolu 4(4) punt (c) test introdutturju		Artikolu 6(1) punt (c) (iii)
Artikolu 4(4) punt (c) l-ewwel inċiż		Artikolu 6(1) punt (c) (iii) l-ewwel inċiż
Artikolu 4(4) punt (d)		Artikolu 6(1) punt (c) (iv)
Artikolu 4(4), punt (e), test introdutturju		Artikolu 6(1) punt (c) (v)
Artikolu 4(4) punt (e) l-ewwel u t-tieni inċiż		Artikolu 6(1) punt (c) (v) l-ewwel u t-tieni inċiż
Artikolu 4(4) punt (f)		Artikolu 6(1) punt (c) (vi)
Artikolu 4(4), punt (g), test introdutturju		
Artikolu 4(4) punt (g) l-ewwel inċiż		Artikolu 6(1) punt (c) (vii) l-ewwel inċiż
Artikolu 4(4) punt (g) it-tieni inċiż		Artikolu 7(1) punt (d)
Artikolu 4(4) punt (i) it-tieni inċiż		Artikolu 7(1) punt (d)
Artikolu 4(4) punt (h)		Artikolu 6(1) punt (c) (viii)
Artikolu 4(4) punt (i) test introdutturju		
Artikolu 4(4) punt (i) l-ewwel inċiż		Artikolu 6(1) punt (c) (ix)
Artikolu 4(4) punt (j)		Artikolu 6(1) punt (c) (x)
Artikolu 4(4), punt (k), test introdutturju		Artikolu 6(1) punt (c) (xi)
Artikolu 4(4) punt (k) l-ewwel inċiż		Artikolu 6(1) punt (c) (xi) l-ewwel inċiż
Artikolu 4(4) punt (k) it-tieni inċiż		Artikolu 7(1) punt (e)
Artikolu 4(5)		Artikolu 6(2)
Artikolu 4(6) l-ewwel subparagrafu		Artikolu 7(2)
Artikolu 4(6) it-tieni subparagrafu		Artikolu 7(3)
Artikolu 4(6), it-tielet u r-raba'		Artikolu 7(4)

subparagrafi		
Artikolu 4(7)		Artikolu 7(5)
Artikolu 5(1)		Artikolu 8(1)
Artikolu 5(2)		Artikolu 8(1) it-tieni subparagrafu
Artikolu 6(1)		Artikolu 9(1)
Artikolu 6(2), test introdutturju		Artikolu 9(2), test introdutturju
Artikolu 6(2) punt (a)		Artikolu 9(2) punt (a)
Artikolu 6(2) punt (b)		Artikolu 9(2) punt (b)
-		Artikolu 9(2) punt (c)
Artikolu 6(2) punt (c)		Artikolu 9(2) punt (d)
Artikolu 6(2) punt (d)		Artikolu 9(2) punt (e)
Artikolu 6(2) punt (e)		Artikolu 9(2) punt (f)
Artikolu 6(2) punt (f)		Artikolu 9(2) punt (g)
-		Artikolu 9(2) punt (h)
Artikolu 6(3)		Artikolu 9(3)
Artikolu 6(4)		Artikolu 9(4)
Artikolu 7(1)		Artikolu 10(1)
Artikolu 7(2)		Artikolu 10(2)
		Artikolu 10(2) it-tielet subparagrafu
Artikolu 7(3), test introdutturju Artikolu 7(3) punti (a) u (b)		Artikolu 10(3), test introdutturju Artikolu 10(3) punti (a) u (b)
Artikolu 7(3) l-ewwel subparagrafu		Artikolu 10(6)

Artikolu 7(3) it-tieni subparagrafu		Artikolu 10(3) l-ewwel subparagrafu
Artikolu 7(3) it-tielet subparagrafu		Artikolu 10(2) it-tielet subparagrafu
Artikolu 7(3) ir-raba' subparagrafu		
Artikolu 7(3) il-ħames subparagrafu		Artikolu 10(2) il-ħames subparagrafu
-		Artikolu 10(2) is-seba' subparagrafu
-		Artikolu 10(4)
Artikolu 7(4)		Artikolu 10(5)
Artikolu 7(5)		Artikolu 10(7)
Artikolu 8		Artikolu 4(8) u Artikolu 8(2) tal-Anness I Artikolu 10(8) tal-Annessi II, III, V u VI Artikolu 16(2) tal-Anness IV
Artikolu 9		Artikolu 22
Artikolu 10		Artikolu 16(1)
Artikolu 11(1), (2) u (3)		Artikolu 11(1), (2) u (3)
Artikolu 11(4) l-ewwel u t-tielet subparagrafi		Artikolu 13(1)
Artikolu 11(4) it-tieni subparagrafu		Artikolu 13(2)
-		Artikolu 3(3), (4)
Artikolu 11(5)		Artikolu 11(4)

Artikolu 11(6) l-ewwel subparagrafu		Artikolu 12(2) l-ewwel sentenza
Artikolu 11(6), it-tieni subparagrafu, l-ewwel sentenza		Artikolu 12(5)
Artikolu 11(6), it-tieni subparagrafu, it-tieni sentenza		Artikolu 12(2) it-tieni sentenza
-		Artikolu 12(1), (3), (4), (6), (7), (8) u (9)
-		Artikolu 14
-		Artikolu 15
Artikolu 12		Artikolu 17(1)
-		Artikolu 17(2), (3) u (4)
Artikolu 13		Artikolu 18
Artikolu 14		Artikolu 20
Artikolu 15(1)		Artikolu 19(1)
Artikolu 15(2)		Artikolu 19(2)
Artikolu 15(3)		-
Artikolu 15(4) l-ewwel sentenza		Artikolu 19(3), l-ewwel subparagrafu, l-ewwel sentenza
-		Artikolu 19(3), l-ewwel subparagrafu, it-tieni sentenza Artikolu 19(3) it-tieni subparagrafu

Artikolu 15(4) it-tieni sentenza		Artikolu 19(3) it-tielet subparagrafu
-		Artikolu 19(4) u (5)
-		Artikolu 22
-		Artikolu 24
Artikolu 16		Artikolu 25
Artikolu 17		Artikolu 26
Artikolu 18		Artikolu 27
Artikolu 19		Artikolu 28
Anness I		Anness I, Parti A1 u A2 Anness I, Parti D Anness I Parti E
	Artikolu 1	-
	Artikolu 2(1)	Anness I, Parti B, paragrafu (1)
	Artikolu 2(2)	Anness I, Parti B1, punt 2. paragrafu (1)
	Artikolu 2(3)	-

	Artikolu 3	Anness I, Parti B, paragrafu (2)
	Artikolu 4	Anness I, Parti B, paragrafu (3)
	Artikolu 5(1)	Anness I, Parti B, paragrafu (4)
	Artikolu 5(2)	Anness I, Parti B, paragrafu (5)
	Artikolu 5(3)	Anness I, Parti B, paragrafu (6)
	Artikolu 5(4)	Anness I, Parti B, paragrafu (7)
	Artikolu 5(5)	Anness I, Parti B, paragrafu (8)
	Artikolu 6	-
	Artikolu 7(1)	Anness I, Parti B, paragrafu (9)
	Artikolu 7(2)	Anness I, Parti B, paragrafu (10)
	Artikolu 8	-
	Anness I	Anness I, Parti B1
	Anness II	Anness I, Parti B2
	Anness III	Anness I, Parti B3
	Anness IV	Anness I, Parti B4
-		Anness I, Parti C

Anness II		Anness II
Anness III		Anness III
Anness IV		Anness IV
Anness V		Anness V
Anness VI		Anness VI
Anness VII		-
Anness VIII		Anness VII